

MILLIY TIKLANISH

19 (80) 2010 йил 12 май, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган
www.milliytiklanish.uz

Миллий ўйинлар
Фестивалнинг партия дастурий мақсадларидан келиб чиққан ҳолда айнан миллий халқ ўйинларига бағишлангани бежиз эмас. Чунки, миллий халқ ўйинлари ўз шаклу шамойили, маъно-мазмун билан халқимизнинг миллий хусусиятлари, маданияти, асрий синовлардан ўтган бой ҳаётий тажрибасини ўзида мужассам этади.

2-бет

Хунармандчилик равақ топмоқда

Жиззах воҳаси азалдан халқ амалий санъати ва миллий хунармандчиликнинг йирик марказларидан бири бўлиб келган. Мустақиллик йилларида соҳага қаратилаётган алоҳида эътибор туфайли хунармандчиликнинг ўзига хос кўринишлари такомиллашиб бормоқда.

5-бет

Ислохотлар самараси

Туманда Болалар спорт жамғармаси ҳисобидан 2005 йилда 302,3 млн. сўмлик спорт мажмуаси. Найман қишлоғидаги 22-сон мактабда 123 млн. сўмлик спорт зали қурилди. 2008 йилда 17-мактаб ва спорт мактаб-интернатда замонавий спорт заллари барпо этилиб, ҳар бири 10,6 млн. сўмлик спорт инвентарлари билан жиҳозланди.

8-бет

МТ

БУГУНГИ
СОНДА:

ФРАКЦИЯ	2-бет
Депутатнинг сайлов округидаги фаолияти	
Миллий ўйинлар	
ПАРТИЯ ҲАЁТИ	3-бет
Инсон хотира билан тирик, кадр билан улуг	
ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ	4-бет
Маънавий тараққиёт омили	
Анъанавий маданият фестивали якунланди	
МАЪНАВИЯТ	5-бет
Олим илми — тундаги машъал	
ЖАРАЁН	6-бет
Равон йўллар	
Инновацион лойиҳа ва технологиялар	
ХАЛҚАРО ҲАЁТ	7-бет
Ташқи сиёсат	
Қадимги кашфиётлар	
Дунёдан дараклар	
НИГОҲ	8-бет
Ислохотлар самараси	

АНЪАНА

Хотира деганда биз бу фоний дунёдан ўтган аجدодларимизни эслаш, уларнинг чироғини ёқиб, эзгу ишларини давом эттиришни тушунаимиз. Бу халқимизга хос азалий фазилатдир.
Қадрлаш дегани — бу асрлар давомида она диёримизни, халқимизнинг озодлиги ва истиқлолини, эркин ва фаровон ҳаётини мардлик ва шижоат билан қилган фидойи ватандошларимизни ёдга олмақ, уларга муносиб ҳурмат ва эҳтиром кўрсатмоқдир.

Ислом КАРИМОВ

Инсон хотира билан тирик, кадр билан улуг

Юртимизда Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан 9 май "Хотира ва Қадрлаш куни" дея эълон қилинди. Эътироф этиш жоизки, шу ўтган қисқа вақт мобайнида ушбу кун халқимиз қалбига шунчалик чуқур илдиз отдики, у юртошларимиз онг-шуурида янги замон қадрияти сифатида ўз ўрнини топиб, инсон хотираси ва қадри улуғландиган муҳим тарихий са-

нага, умумхалқ байрамига, ҳақиқий миллий анъанага айланиб улгурди. Нега деганда хотира ва қадрлаш тушунчалари асл миллий қадриятларимиздан бўлиб, ота-боболаримиздан қолган ҳам диний, ҳам дунёвий урф-одатларимиздан бири саналади. Шу боис миллий қадриятларни асраб авайлаш ҳамда уни келажақ авлодга етказиш, шунинг билан бирга ёш авлодни миллий қадриятлар асо-

сида Ватанига садоқат ва ўз аждодлари билан фахрланиш руҳида тарбиялашни ўзининг дастурий вазифаларидан бири деб билган Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ушбу санага бошқа сиёсий кучлардан фарқли ўлароқ ўзига хос тарзда эътибор қаратиб келади.

3-бет

«УНИВЕРСИАДА — 2010»

Тайёргарлик қизғин

Андижон шаҳрида бўлиб ўтадиган «Универсиада — 2010» мусобақаларида муваффақиятли иштирок этиш учун сирдарёлик талаба-спортчилар ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Вилоят терма жамоасининг асосини ташкил этадиган Гулистон давлат университетидан тайёргарлик ишлари, айниқса, қизғин бораётди. Бу ерда айни пайтда 160 нафар талаба спортнинг 12 тури бўйича тайёргарлик машғулотларини ўтказмоқда. Уларга 17 нафар тажрибали мураббий, жумладан, белбоғли кураш бўйича халқаро тоифадаги спорт устаси Асилбек Эгамбердиев, Абдураззоқ Чўлиев, сузиш бўйича тажрибали спортчи Умарали Эсиргадиев, қўл түпи бўйича вилоят бош мураббий Лариса Попова, енгил атлетика бўйича Серенада Козлова, шахмат бўйича халқаро тоифадаги мураббий Маматқул Ҳайлаев жисмоний-тактик тайёргарлик бўйича пухта билим бермоқда.

Мусобақа иштирокчиларига барча шароит яратиб берилган. Машғулотлар «Алпомиш» спорт комплекси, 4-болалар спорт иншооти, марказий стадион ҳамда университетнинг баскетбол, волейбол, кураш залларида олиб борилмоқда.

«Умид ниҳоллари — 2009» спорт мусобақалари муносабати билан спорт зали, фойзалар зали, 2 та талабалар турар-жойи ва профилакторий замон талаблари даражасида қайта таъмирланган эди, дейди «Умид ниҳоллари» ва «Баркамол авлод» мусобақалари совриндори Жамолиддин Эгамбердиев. — Ана шундай юқори қўлайликларга эга залларда мунтазам шугулланиб ўз маҳоратимизни оширмоқдамиз. Ниятим «Универсиада — 2010» мусобақаларида ҳам фаол иштирок этиб, белбоғли кураш бўйича муваффақиятга эришиш.

Қатор мусобақаларда муваффақиятли иштирок этиб, ютуқларни қўлга киритиб келаётган спортчи-талабаларимиз кўп, дейди Гулистон давлат университети биринчи проректори Равшан Маҳмудов. — Айниқса, футбол бўйича Ўзбекистон биринчилиги олий лига мусобақалари иштирокчилари Жаҳонгир Жиянмуродов, Баҳром Умаров, енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар совриндори Павел Холодов, республика мусобақалари совриндорлари Диана Дмитриади ва Андрей Козлов каби ёшлардан умидимиз катта.

Гулистон давлат университетидан бугунги кунда тўрт мингдан ортиқ талаба таҳсил олмоқда. Уларнинг икки минг нафардан зиёди спорт билан мунтазам шугулланади. Университетда 13 спорт тўғрисидаги ишлаб турибди. Бу эса талабаларнинг «Универсиада — 2010» мусобақаларида фаол иштирок этишларида пухта замин бўлиши шубҳасиз.

Д.ЭСОНОВА,
Ўза муҳбири

ЖАРАЁН

Инсоннинг руҳий уйғоқлиги шахснинг маърифатлилик даражасига боғлиқ. Албатта, маърифатли инсоннинг шаклланиши ўз-ўзидан рўй бермайди. Бунинг учун жамият, давлат, жамоатчиликнинг ҳамкорликдаги кенг ва чуқур саноат-ҳаракатлари талаб этилади.

Маърифатли жамият — кучли жамият

Шу ўринда мамлакатимиз Президентини Ислом Каримовнинг «бугунги шиддатли даврда чинакам маънавиятли ва маърифатли одамгина инсон қадрини билиши, ўз миллий қадриятларини, миллий ўзлигини англаши, эркин ва озод жамиятда яшаш, мустақил давлатимизнинг жаҳон ҳамжамиятида ўзига муносиб ўрин эгаллаши учун фи-

дойилик билан кураша олиши мумкин», деган пурҳикмат сўзларини яна бир қарра эслаш жоиздир. Шарқ мутафаккирлари «маърифат» атамасининг мазмунини жуда ҳам кенг маънода тушуналган. Жумладан, машҳур олим Зуннун ал-Мисрий маърифатни «билиш нури» деб билган.

4-бет

МОЗИЙДАНСАДО

Сурхондарё — этнографик макон

Президентимиз 2009 йил 25 августда Термиз Давлат университетида Сурхондарё этнографиясига алоҳида урғу бериб, Сурхондарё — этнографик макон деган эдилар.

5-бет

ФАОЛИЯТ

Ислохотлар самараси

ЮРТНИНГ ОБОДЛИГИ ВА ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИДА АКСЭТМОҚДА

Муқаддима

Тарих

Кўҳна Хоразм заминидан яшаб ўтган буюк алломалар қолдирган бой маданий мерос, уларнинг жаҳон тараққиёти ривожига қўшган хизматлари ҳақида бугун ҳар қанча фахрлансак арзийди. Ал Хоразмий, Абу Райхон Беруний, Нажмиддин Кубро, Абулғозийхон, аз Замахшарий, Жалолиддин Мангуберди каби улуг зотлар қолдирган бой илмий мерос бугун бутун дунё жамоатчилиги эътиборини тортаётганлиги ҳам бежиз эмас. Улуғ аллома Носириддин Рабғузий таваллуд топган Богот ва Боготликлар, бугунги кунда улар эришяётган улкан муваффақиятлар аждодлар номига муносибдир.

Богот туманида «Қалъажик» қалъаси бор. «Қалъажик» кичик қалъа, деган маънони англатади. Тарихий манбаларда эътироф этилишича, Хоразмда қалъалар жуда кўп бўлган. Х асрда араб сайёҳи Ёқут Хоразмга 10 минг қалъали мамлакат, деб таъриф берган. Ўзбекистон Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон бўлими ва Маъму академиясининг археология ва этнография илмий экспедицияси томонидан «Қалъажик» қўرғонидан олиб борилган тадқиқотлар шуни кўрсатдики,

8-бет

ФРАКЦИЯ

ДЕПУТАТМИНБАРИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлигига сайлов бўлиб ўтганига ҳам унча узоқ вақт ўтгани йўқ. Бироқ, шу қисқа давр ичида қўйи палатага сайланган депутатларнинг мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини таъминлаш билан боғлиқ масалаларни ҳал қилишдаги фаоллиги ошиб бормоқда. Бу айниқса, сиёсий партиялар фракциялари ўртасида кечаётган ўзаро баҳс-мунозара ва тортишуларда ўз ифодасини топмоқда. Яна шуни таъкидлаш жоизки, депутатларнинг ўзи сайланган округ аҳолиси муаммоларини ҳал қилишга қаратилган фаолияти ҳам тубдан ўзгармоқда.

Депутатнинг сайлов округидаги фаолияти

ИМКОНИЯТ, ВАЗИФА, ВАКОЛАТЛАР

Сарвар ОТАМУРАТОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси

Албатта бу борадаги асосий вазифа ана шу мавжуд муаммолар ечимини топишнинг ҳуқуқий базасини кучайтириш билан боғлиқ. Бунинг учун, энг аввало, депутатдан ўз округидаги ижтимоий-иқтисодий, маънавий-маърифий ва бошқа соҳаларда мавжуд муаммоларни чуқур ўрганиш, таҳлил этиш ва уларни ҳал қилишнинг энг самарали йўлини топа билиш талаб этилади.

Президентимиз Ислам Каримовнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг қўшма мажлисидаги "Мамлакатимизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш — устувор мақсади миздир" номи маърузасида, таъкидланганидек **"Парламентимиз ва маҳаллий вакиллик органлари — Кенгашлар олдида турган иккинчи гоят муҳим вазифа — бу қабул қилинган қонунларнинг ижро этилиши ҳолатини, яъни ҳуқуқат томонидан марказда, ҳокимликлар томонидан эса жойларда қандай бажарилаётгани устидан қатъий парламент назоратини, депутатлик назоратини ўрнатишдан иборатдир"**.

Бугунги кунда мамлакатимизда барча соҳаларда ўтказилаётган ислохотлар юртимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини таъминлашга қаратилган. Бу борада эришилган ютуқларимизнинг қамрови ҳам шунга яраша бўлмоқда. Лекин бугун ҳаёт оқимининг тезлашуви олдимизга янги-янги муаммоларни ҳал қилиш заруратини қўймоқда.

Ана шу жарабандан келиб чиққан ҳолда халқ ваколатини олган ҳар бир депутат, энг аввало, эътиборини ўз ҳудудидagi мавжуд муаммоларни ҳал қилишга қаратиши зарур бўлади. Бу борада энг самарали йўл ва асосий вазифа сайловчилар билан ишлашдир. Депутат ўз сайловчилари билан қанчалик яқин бўлса, муаммоларини яқин билса ва уларнинг амалий ечимини топса унга бўлган халқ ишончи ҳам шунчалик ортиб бораверади. Бунда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан 2008 йил 21 майда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатининг сайлов округидаги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ги ҳужжат депутатнинг сайлов округида иш олиб боришини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиди.

Бу борада, биринчидан, депутат ўз сайлов округига боришдан олдин, аввалги бўлган учрашуларда (ёки сайловдаги учрашуларда) кўтарилган муаммо ва масалалар бўйича қилинган ишлар ҳақида маълумот тайёрлаши керак бўлиб, учрашуларда нафақат шу ҳақда, балки ўзи мансуб бўлган сиёсий партия фаолияти ҳақида ҳам сайловчиларни хабардор қилиши мақсадга мувофиқдир.

Иккинчидан, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва ўзи аъзо бўлган қўмита томонидан амалга оширилган ишлар юзасидан ҳам сайловчиларга маълумот тақдим этиши зарур. Бугунги кунда, кўп ижтимоий-иқтисодий муаммолар ечимини маҳаллий ҳокимият органлари томонидан ҳал қилинишига боғлиқ бўлиб турибди. Шунинг учун депутат учрашуларда маҳаллий ҳокимият органлари вакиллари иштирокитини ҳам таъминлаши лозим. Чунки, кўтарилган масалалар юзасидан ваколатли шахсларнинг жавобгарлиги, кўрилган чора-тадбирлар бўйича депутатга аниқ маълумотлар берилиши талаб этилади.

Учинчидан, маҳаллий ҳокимият органлари томонидан депутатга зарур бўлганда қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки янги қонунларни ишлаб чиқиш бўйича тақлифлар

берилса фойдадан холи бўлмайди.

Тўртинчидан, сайловчилар билан учрашуларда Кенгашлар томонидан қабул қилинган ва қабул қилиниши керак бўлган ҳужжатлар, маҳаллий ҳокимият томонидан амалга оширилган ишлар ва муаммолар ечимига доир тақлиф ва режалар ҳақида сўз бориши, савол ва тақлифлар тушиши табиий ҳолдир. Шунинг учун Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатининг ўз округида маҳаллий Кенгашлар қабул қилган ҳужжатлар билан танишиши, керак бўлса ўзининг тавсияларини бериши асосий вазифаларидан бири ҳисобланади.

Бешинчидан, депутат ўзи сайланган округдаги ижтимоий-иқтисодий, маънавий, маърифий ва бошқа соҳалардаги ривожланиш суръатларини ўрганиши, маҳаллий ҳокимият ваколати доирасидаги муаммолар бўйича тақлифлар бериши, қилинаётган ишлар Ўзбекистон Республикаси қонунларида мослигини назорат қилиши керак. Агар ушбу масалалар юзасидан ноқонуний ёки аҳоли манфаатига зид хатти-ҳаракатлар аниқланса, депутат ўз ваколати доирасида Олий Мажлис ва Вазирлар Маҳкамасини хабардор қилиши керак бўлади.

Маҳаллий ҳокимият устидан депутатлик назоратини ўрнатиш — бу депутатнинг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади. Шунинг учун депутатдан ўз фаолиятига маъсулият билан ёндашиш, ҳар бир кўтарилган муаммо бўйича пухта жавоб ва амалий ишлар қилиш талаб этилади.

Олтинчидан, сайловчилар айрим ҳолларда шахсий муаммолар билан ҳам мурожаат қилишади. Зеро, бу йўналиш ҳам депутатнинг доимий назоратида бўлиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисидаги Қонун ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси кенгашининг «Парламент сўровини амалга ошириш тартиби тўғрисида»ги қарориди депутат имконияти доирасида мавжуд муаммоларни маҳаллий ҳокимият вакиллари билан биргаликда ҳал қилиши, сайловчилар томонидан узлуқсиз тарзда кўтарилган муаммоларни республика даражасида, яъни ижроия ҳокимияти мутасадди раҳбарларига олиб чиқиши, ваколат доирасида айрим муаммолар юзасидан парламент сўровини тайёрлаши, ижроия ҳокимияти ёки мутасадди давлат идораси раҳбарининг кўтарилаётган муаммо бўйича Олий Мажлис Қонунчилик палатаси олдида асосланган тушунтириш бериши, ўз нуктаи назарини баён этиши белгиланган.

Яна шуни ҳам таъкидлаш жоизки, мавжуд муаммоларни ҳал этишда депутат билан маҳаллий ҳокимликлар ўртасида ўзаро рақобат эмас, балки ҳамкорлик бўлиши амалий аҳамиятга эгадир. Чунки, маҳаллий ҳокимликлар ўз ҳудудидagi муаммоларни имкон даражасида ҳал қилишга ҳаракат қилади. Аммо, айрим муаммолар ечимини вилоят ёки республика даражасидаги эътиборни тақозо этади. Депутатлар ана шундай ҳолатлар юзига келганда маҳаллий ҳокимликлар билан ҳамкорликда фаолият олиб боришлари лозим. Бироқ маҳаллий ҳокимликлар мавжуд муаммоларга бепарволик ёки сусткашлик қилган вақтда депутатлар ўз ваколатлари даражасида ўзларининг аниқ муносабатларини билдиришлари ҳам зарур бўлади.

Модомики, халқимиз фаровонлигини ошириш асосий мақсадимиз экан, биз депутатлар ўз фаолиятимиз давомида барча имконият ва воситалардан оқилона фойдаланишимиз муҳим аҳамиятга эга.

ФЕСТИВАЛЬ

Миллий тикланишнинг бош принципи — бу анъаналар ва тараққиётнинг бирдамлик принциpidир.

ЎзМТДП Дастуридан

Миллий ўйинлар

МАРДЛИК, ЖАСОРАТ,
ОЛИЖАНОБЛИКНИ ТАРБИЯЛАЙДИ

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилишни, маънавий қадриятлар, халқимизга хос урф-одат ва анъаналар, бой тарихий меросимизни асраб-авайлашни, кенг тарғиб қилиш ва аҳоли онига чуқур синдиришни ўзининг асосий дастурий мақсади деб билади.

Яқинда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгаши ҳамда Сурхондарё вилояти кенгаши томонидан **"Баркамол авлод йили"**га бағишлаб туманинг Пошхурт қишлоғида ўтказилган **"Миллий халқ ўйинлари"** фестивали ҳам ана шундай эзгу мақсадлар йўлидаги амалий ишлардан бири десак муболаға бўлмайди. Мазкур фестивал мазмун-моҳияти ёшлар онгида Ватанга муҳаббат ва садоқат, қадриятларга эъзоз ва ҳурмат туйғусини кучайтиришга қаратилган.

Фестивалнинг партия дастурий мақсадларидан келиб чиққан ҳолда айнан миллий халқ ўйинларига бағишлангани бежиз эмас. Чунки, миллий халқ ўйинлари ўз шакли-шамойили, маъно-мазмунини билан халқимизнинг миллий хусусиятлари, маданияти, асрий синовлардан ўтган бой ҳаётий тажрибасини ўзида мужассам этади. Улар инсонда мардлик, танитлик, жасорат, орият, матонат, олижаноблик каби фазилатларни тарбиялайди. Шу ўринда халқимиз маънавиятининг бебаҳо хазиналари қаторидан ўрин олган дostonу эртақлар, ривоят ва афсоналарга мурожаат этадиган бўлсак ҳам миллат тимсоли ва қаҳрамонларига айланган паҳлавонлар, баҳодирлар кураш ва турли халқ ўйинларида сараланиб, тобланиб, номлари тарих саҳифаларига муҳрланганига гувоҳ бўлаемиз.

Фестивалда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ва партия вилоят кенгаши аъзолари, туман ҳокимлиги, хотин-қизлар қўмитаси, "Маҳалла" жамғармаси, вилоятдаги нуфузли таълим муассасалари ходимлари, ёшлар ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этишди.

Дастлаб тадбирни Шеробод туман ҳокими Рўзимурод Авазов очиб, фестиваль катнашчиларини самимий муобрақбод этди. Шундан сўнг сўз олган ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Ахтам Турсунов фестивал мақсадига тўхталиб, жумладан шундай деди:

— Халқимизнинг бой маданияти, маънавий ва миллий қадриятларига таянган ҳолда фуқароларни миллий ғурур ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларда кўп асрлик анъана ва урф-одатларимизга нисбатан чуқур ҳурмат туйғусини

Шу боисдан ҳам қадимдан ота-боболаримиз фарзандларини умумбашарий туйғулар, миллий қадриятларга садоқат руҳида тарбиялашда анъанавий халқ ўйинларидан самарали фойдаланиб келишган. Ана шу тарихий анъана бугун мазкур тадбир орқали янгича қиёфа ва кўриниш касб этмоқда.

Қарийб беш минг нафардан зиёд иштирокчи катнашган фестивални тумандаги "Қизгалдоқ" фольклор ғуруҳи ўзининг бадиий чиқишлари билан бошлаб берди. Халқ бахшилари томонидан куйланган ғўзал дostonлар, лапару термалар, қизикчиларнинг ичакузди хангомалари тадбирга ўзгача файз, кўтаринки руҳ олиб кирди. Фестивалда 82 ёшни қоралаган дўмбирачи Фаффор бобо Рўзиев, доирачи Гулдан Саидованинг ўзига хос ижоди бетақдор санъатини дурдонаси сифатида эътироф этилди.

Айниқса, Зарабоғ, Пошхурт, Қорабоғ, Вандоб, Чорбоғ, Учғоч, Қизилорма номи маҳалла ва қишлоқлардан келган ёшларнинг кучи, эпчиллиги ва маҳоратини синовдан ўтказган "Оқ теракми - кўк терак", "Арқон тортиш", "Улоқ-кўпқари", "Беш тош", "Тош кўтариш", "Чақмоқтош" ўйинлари, дорбоз, миллий кураш мусобақалари томошабинлар олқишига сазовор бўлди.

— Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ташаббуси билан ташкил этилган ушбу фестивал менда катта қизиқиш уйғотди, дейди тош кўтариш бўйича голибликни қўлга киритган чорбоғлик Содик Холимирзаев. — Тадбирда миллий маданиятимизнинг бир бўлаги бўлган ўйинлар ҳақида батафсил маълумотга эга бўлдим. Шу билан биргаликда, халқ орасида унутилаётган баъзи ўйинлар фестиваль сабабли қайта тикланди. Уларнинг ёшларимиз маънавиятини шакллантириш, дунёқарабини ўстиришда катта ўрни бор. Боиси, ўйинлар орқали тобланган ҳар бир инсон қийинчиликларини енгил ҳамада иродали бўлишга интилади, турли зарарли ғоялар таъсирига тушиб қолмайди.

— Тенгдошимнинг фикрига қўшимча қилиб шуни айтмоқчи-манки, дейди яна бир иштирокчи, кураш мусобақасида голиблар сафидан ўрин олган Фаррух Қулматов. — Мамлакатимизда спортга катта эътибор

қаратилмоқда. Бунинг ёрқин тимсоли сифатида миллий курашимизнинг дунёга чиққанини айтиш мумкин. Кураш бўйича халқаро танловлар ўтказилаётгани ҳам унинг замирида инсонни маънан ва жисмонан баркамолликка етакловчи жиҳатлар кўплигидан далolatдир. Партия томонидан ўтказилган мазкур тадбир ҳар бир фуқарода миллий қадриятларга нисбатан фахр ва ғурур туйғуларини юксалтирибгина қолмасдан, садоқат ва бирсўзлилик хислатларини ҳам тарбиялайди. Шу билан биргаликда ёшларнинг бўш вақтини унумли ва самарали ўтказишга ҳисса қўшади. Глобаллашув жараёни шиддатли тус олаётган, турли мафкуравий таҳдидлар кучаяётган бугунги даврда бундай тадбирларнинг аҳамияти ҳар қачонгидан кўра ортиб бормоқда, деб ўйлайман.

Фестиваль доирасида бўлиб ўтган вилоят хунармандлари маҳсулотлари кўргазмаси воҳода халқ амалий санъати неча минг йиллардан буён ривож топиб келаётганини, бугунги кунда улар қўлгул хунармандларнинг тинимсиз изланиш ва меҳнати орқали янада сайқал топаётганини яна бир қарра намoён этди. Айниқса, пошхуртлик Ражаб бобо Менглиевнинг хунармандчилик маҳсулотлари, Вандоб маҳалласидан Норой Тангриеванинг қўл меҳнати — гиламлар, чорбоғлик Шарофат Абдуллаеванинг зардўзлик намуналари катнашчиларнинг юксак эътирофи ва таҳсинига сазовор бўлди.

— Президентимиз Ислам Каримов Сурхондарё вилоятига ташрифи чоғида воҳанинг бой археологик ва этнографик макон эканини айтиб ўтган эдилар. Дарҳақиқат, вилоятимиз ўзига хос тарихи, маданияти ва этнографияси билан дунёга танилган, дейди биз билан суҳбатда ЎзМТДП туман кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Бахтиёр Йўлдошев. — Бу борада миллий халқ ўйинларининг ҳам ўз ўрни бор. Уларни асраб-авайлаш ва тарғиб-ташвиқ қилишни кучайтириш асосий дастурий мақсадимиздир.

Фестиваль якунида иштирокчиларга ЎзМТДП ҳамда бир қатор ҳамкор ташкилотлар томонидан қимматбаҳо эсдалик совғалар ва фохрий ёрликлар топширилди.

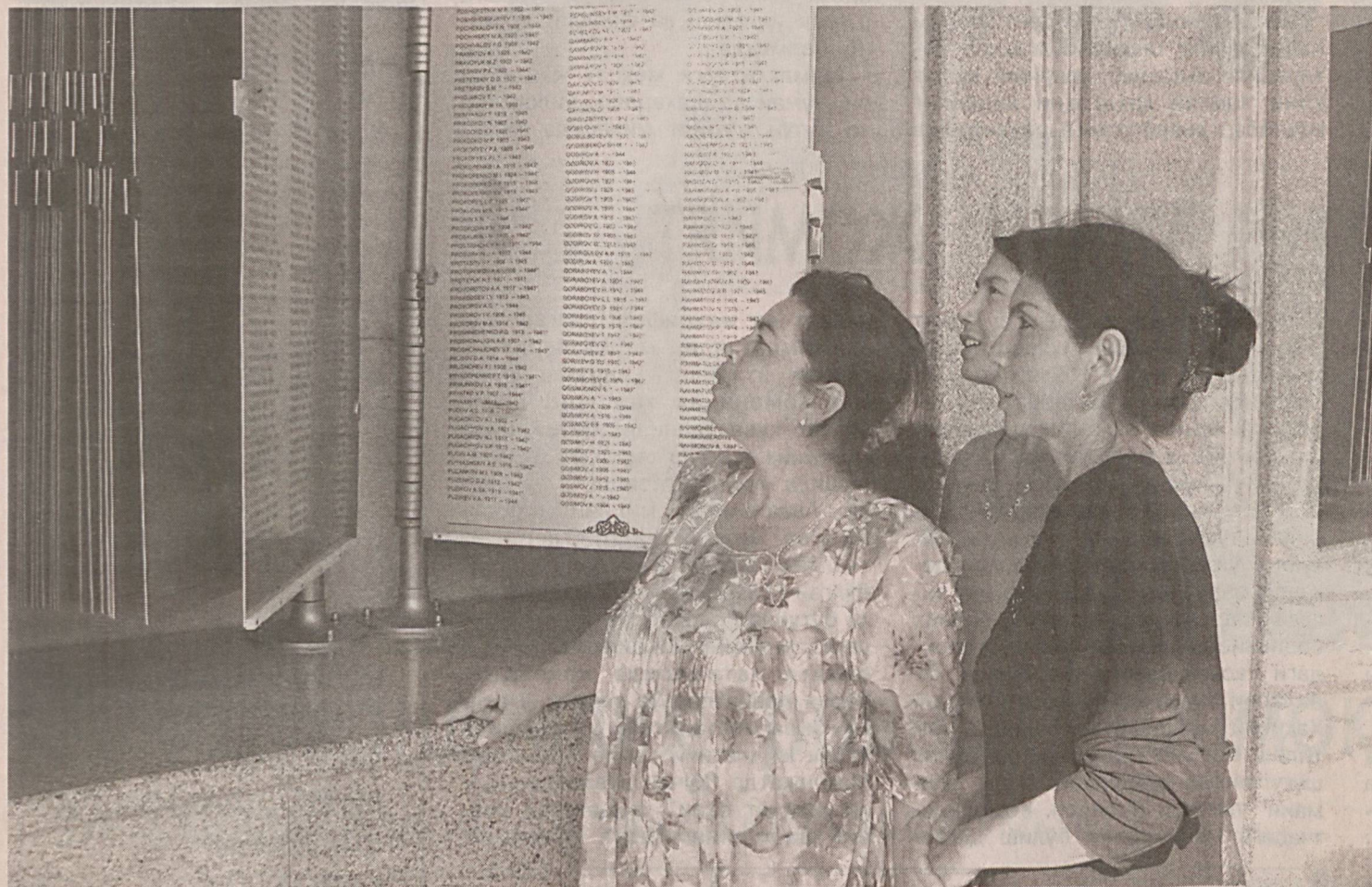
Дилноза ҲАЙИТОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

ПАРТИЯ ҲАЁТИ

АНЪАНА

Инсон хотира билан тирик, кадр билан улуг

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Партиянинг Марказий ва ҳудудий кенгашларида Хотира ва Кадрлар кунини муносабати билан ўтказилган тадбирлар бунинг амалий тасдиғи дейиш мумкин.

Хусусан, ЎзМТДП Марказий Кенгаши "Ёшлар қаноти" томонидан Тошкент шаҳар кенгаши ва "Шахидлар хотираси" хайрия жамғармаси ҳамкорлигида "Хотира - боқийдир, кадр — муқаддас" мавзусида "Шахидлар хотираси" майдонида ўтказилган тадбир тафсилотида алоҳида тўхталмиш жоиз.

Майдонга зиналар орқали тушиб борилади. Атрофда ранг-баранг гуллар. Юқоридан пастга қараб юриб борарканмиз яратилган манзарадан баҳри дилимиз чоғ бўлган бўлса, қўлида гул кўтариб олган мактаб ўқувчилари нурли келажакдан кўзлари порлаб турган ёш йигит-қизларнинг шахид боболари зиёратига ошиқаётганини кўриб кўнгилмиз янада кўтарилди.

Тадбирда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгаши депутатлари, партиянинг МК, шаҳар кенгаши Ижроия кўмитаси девони ходимлари, партия "Ёшлар қаноти" фаоллари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этди.

Маросим аввалида "Ёшлар қаноти" фаоллари рамзий қабрга гулчамбар қўйдилар. Шундан сўнг "Шахидлар хотираси" хайрия жамғармаси раиси Бахтиёр Ҳасанов иштирокчи ёшларга Шахидлар хотираси майдонининг бунёд бўлиш тарихи ҳақида сўзлаб берди.

— Бу жой авваллари Алвасти кўприк номи билан машҳур ташландиқ ер

бўлиб, ўтган асрнинг ўттизинчи йилларида Қодирий, Чўлпон каби кўплаб халқимизнинг мард ўғлонлари мана шу жойда собиқ тузум томонидан халқ душмани сифатида отиб ташланган. Мустақилликка эришганимиздан сўнг Юртбошимиз бошчилигида ҳароба-зор обод қилиниб, кўриб турганингиздай шахидларни зиёрат қиладиган жойга айлантирилди. Мана бу қалампис шаклидаги гулзорлар кўз тегмасин, деган маънони англатса, иккинчидан эса боболаримизнинг аҷиб қисмати, ўзида акс эттиради.

Шунингдек, сўзга чиққан ЎзМТДП фракцияси аъзолари бугунги дорилмон кўнлар ўз-ўзидан келмаганлиги ва бунинг учун қанчадан-қанча ватандошларимиз юртимиз озодлиги йўлида ўз ҳаётларини қурбон қилганликларини таъкидлаб, ёшлар ана шундай аҳдоқдорларга лойиқ авлод бўлиб вояга етишлари, яратилган мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланиб, келажакда Ўзбекистон номини дунёга танитишда ўз ҳиссаларини қўшишлари зарур эканлигини айтиб ўтдилар.

Шундан сўнг иштирокчилар "Қатогон қурбонлари" музейи билан танишдилар.

Кайтадан реконструкция қилинган мазкур музейга қадам босаркансиз, кўз олдингизда беҳиёр Ватанимизнинг яқин ўғлини гавдалана бошлайди. Деворлардаги экспонатлар сизга барча воқеаларни бир-бир сўзлаб бераётгандай. Таъкидлаш жоизки, маълум бир даврни ўзида муқаддас қилган замонавий ахборот курсларида ҳодисаларнинг электрон, шунингдек, тасвири ва овозли тарихий маълумотларидан тўлиқ хабардор бўлиш имконияти мавжуд.

Навбатдаги зал ўтган асрнинг 60-йилларидаги маърифатпарвар кишилар устига келган қатогоннинг иккинчи тўлқини ва 80-йилларга келиб

"ўзбек иши" номи билан машҳур бўлган пахта иши воқеаларига бағишланган.

Учинчи залда эса мустақилликка эришганимиздан кейин юртимизда амалга оширилган бунёдкорлик ишларидан баҳраманд бўласиз. Залда шунингдек, замондошларимизнинг эришган ютуқлари акс эттирилган суратлар, видео роликлар, ҳужжатли фильмларни ҳам томоша қилиш мумкин.

Музейдан чиқаркансиз, беҳиёр Президентимизнинг сўзлари ёдингизга келди: **"Биз кимнинг, қандай буюк зотларнинг авлоди эканлигимизни ҳеч қачон унутмаслигимиз лозим. Ўтмиш тарихимизни чуқур ўрганиб, бир сўз билан айтганда ўзлигимизни англаб, ота-боболаримизнинг мардлиги ва жасоратидан доимо фахрланиб, гурурланиб яшашимиз зарур."**

Ҳа, боболаримизу момоларимиз иккинчи жаҳон урушида ҳам ўзига хос мардлик, жасорат ва матонат кўрсата оlishган. Уларнинг ўтганларини ёдга олиб, хотирасига ҳурмат баҳо келтириш, бугун биз билан бирга ёнма-ён яшаётганларининг қадрига етишимиз зиммаларимизда инсоний бурчимиздир. ЎзМТДП Тошкент шаҳар кенгаши томонидан Чинобод сўхатгоҳида бўлиб ўтган "Инсон ёди билан гўзал" мавзусидаги тадбирда "Отчопар" ҳамда "Оқтепа" маҳалларида яшаётган бир гуруҳ уруш ва меҳнат фахрийларига кўрсатилган ҳурмат ҳам ана шу эзгу ишлар намунасидир. ЎзМТДП фракцияси аъзолари, ижодкорлар ва хонандалар отахону онахонларни байрам билан қўтладилар. Партия шаҳар кенгаши томонидан уларга совғалар топширилди. Ўқувчилар саройи тўғрақлари аъзоларининг бадий чқишлари иштирокчилар кўнглини хушнуд этди.

Ушбу санага бағишлаб, партия Самарқанд вилоят, шаҳар кенгашлари томонидан ҳам "Оталар жасорати унутилмайди" номли маънавий-маърифий тадбир ўтказилди. Сўзга чиққан партия вакиллари ҳамда уруш ва меҳнат фахрийлари хотира ва кадрлар тушунчалари, халқимизга хос бу каби миллий қадриятларимизнинг ҳаётимизда, айниқса ёшлар тарбиясидаги ўрни ҳақида сўз юритдилар.

— Юрт тинчлиги ва мустақиллиги бебаҳо бойлигимиз эканини ҳеч қачон унутмаслигимиз лозим. Шу боисдан ҳам ёшлар қалбиди мустақилликни мустаҳкамлаш, она Ватани севиш ва ардоқлаш туйғусини сингдириб бориш зарур,- деди фан арбоби Ҳаким Ибрагимов.

ЎзМТДП Дўстлик туман кенгаши томонидан "Инсон хотираси азиз ва муқаддас" мавзусида ўтказилган тадбир кекса ва ёш авлоднинг дийдорлашувига айланди. Унда сўзга чиққан ЎзМТДП туман кенгаши Ижроия кўмитаси раиси Ю.Холматова Ватанимиз тинчлиги учун жонини фидо, кўксини қалқон қилганлар хотираси ҳамisha муқаддаслигини таъкидлади.

Шунингдек, ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси, Сирдарё вилояти, Фурқат, Когон, Тойлок, Шуманай тумани ва Термиз шаҳар кенгашлари томонидан ташкил этилган бир қатор тадбирларда жойларда истиқомат қилаётган уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар, боқувчисини йўқотган қарияларга дастурхон ёзилиб, уларга совға - саломлар улашилди. Когонлик Расул Одилов, Тўрақул Жўраев, самарқандлик Абдуазиз бобо Ўзоқовлар ёшларга уруш дахшатлари ҳақида сўзлаб, юртимиздаги тинчлик, осойишталик учун Аллоҳга шукрона айтдилар ҳамда ҳеч қачон фарзандларимиз уруш кўрмасин, дея дуога қўл очдилар.

Таъкидлаш жоизки, партиянинг ҳудудий ташкилотларида ўтказилган тадбирлар мазмун жиҳатдан бир-бирига яқин бўлса-да, ташкил қилиниши борасида тамома фарқли. Жумладан, ЎзМТДП Жондор туман кенгаши томонидан тумандаги машҳур полковонлардан бири Саид Самадов хотирасига бағишланган турнирни алоҳида келтириш мумкин. Унда саккиз вазн бўйича ёш полковлар туман биринчилиги учун беллашдилар. Ҳалиликни кўлга киритган бўлажак жаҳон чемпиони партиянинг туман кенгаши томонидан қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар. Шунингдек, ЎзМТДП Тошкент шаҳар, Юнусов буюм туман кенгашлари томонидан "Оқтепа" маҳалласида маҳаллалараро мини футбол бўйича ўтказилган турнир ҳам спорт мураббийи Зоид Рихсиев хотирасига бағишланди. Финалга Маҳкам Қўлматов ҳамда "Отчопар" маҳаллалари жамоаси етиб келиши, ғолиблик биринчи маҳаллага насиб қилди. Улар партия томонидан муносиб тақдирланди.

Дарҳақиқат, тинчликнинг қадрига етиш, уни эъзозлаш ва асраб-авайлаш тушунчаларини ёш авлод қалбига чуқур сингдиришда ҳаётий тажрибага эга, умр деб аталмиш мураккаб йўлнинг аччиқ-чучугини тотган кекалар ўғитлари жуда муҳимдир. Айниқса, ёш авлод фидойи инсонларни, устоз-мураббийларни, умри давомида ҳалоллик, поклик билан ризқ топиб бошқаларга ўрнак бўлиб келаятган нуруний отахону онахонларни қадрлаш, уларга ҳар томонлама иззат-икром кўрсатиш каби олижаноб фазилатларни мана шу байрам тимсолида ўз қалбига сингдириш шубҳасиз.

Аббор УМАРҚУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

ЎзМТДП ХРОНИКАСИ

Баркамол авлод

МАСАЛАСИГА ҚАРАТИЛГАН ТАДБИРЛАР
ЙИЛ ДАСТУРИ ИЖРОСИГА БАҒИШЛАНДИ

СУРХОНДАРЁ.

Оналик ва болаликни ҳуқуқий муҳофаза қилиш, оилада тиббий маданиятни юксалтириш, ёш авлодни ҳар томонлама баркамол қилиб вояга етказиш ЎзМТДПнинг муҳим вазифаларидан биридир. Бу борада партия ташкилотлари бир қатор ишларни амалга оширмоқда. Жумладан, ЎзМТДП Шеробод туман кенгаши томонидан тумандаги "Галаба" МФИда ўтказилган давра сўхати "Соғлом она — соғлом фарзанд" деб номланиб, унда йигилганларга партиянинг мазкур йўналишдаги вазифалари хусусида батафсил маълумотлар берилди. Тадбирда ЎзМТДП туман кенгаши ва маҳалла фаоллари, соғлиқни сақлаш тизими вакиллари иштирок этдилар. Унда сўзга чиққан партия туман кенгаши Ижроия кўмитаси раиси Б. Йўлдошев аҳоли хусусан, она ва бола саломатлигини ҳимоялаш борасида Юртбошимиз раҳнамолигида мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қамровли ишларга тўхталди. Тадбирда аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этишни кучайтириш муҳим вазифа эканлиги алоҳида таъкидланди.

ЎзМТДП Ангор туман кенгаши томонидан тумандаги таълим муассасаларида меҳнат қилаётган хотин-қизлар иштирокида бўлиб ўтган "Хотин-қизлар ўртасида спортни ривожлантириш" мавзусидаги тадбирда партия ҳамда халқ депутатлари туман кенгаши депутатлари фаолияти, жумладан ЎзМТДП Дастурида белгиланган хотин-қизларнинг сиёсий жараёнлардаги фаоллигини ошириш, ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, шу билан биргаликда, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш, аёлларни спортга жалб этиш, соғлом авлодни вояга етказиш борасида олиб борилаётган амалий ва тушунтириш-тарғибот ишлари ҳақида батафсил маълумотлар берилди.

САМАРҚАНД.

— Истиқлол йилларида хотин-қизларнинг жамиятдаги ўрнини мустаҳкамлаш, уларни ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларига фаол жалб этишга жиддий эътибор қаратилмоқда,- деди ЎзМТДП Булунғур туман кенгаши Ижроия кўмитаси раиси ўринбосари А.Усаров туман кенгаши томонидан ўтказилган "Аёлни улуглаш — оилани, Ватанини улуглаш демокдир" мавзусидаги учрашувда. — Давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланган мазкур ишларга муносиб ҳисса қўиш, аёлларнинг сиёсий жараёнлардаги фаоллигини ошириш, уларнинг куч ва салоҳиятини юрт равнақи йўлида сафарбар этиш дастурий вазифаларимиздан биридир.

Маҳалла фаоллари, таълим ва соғлиқни сақлаш тизимида фаолият олиб бораётган хотин-қизлар, ёшлар иштирокида бўлиб ўтган тадбирда ЎзМТДП дастурий гоя ва мақсадлари, жумладан партия "Аёллар қаноти" фаолияти ҳақида батафсил маълумот берилди. Хусусан, партия томонидан ўтказилаётган турли кўрик-танлов ва лойиҳалар хотин-қизларнинг ташаббус ва инициативаларини рўёбга чиқаришда муҳим омил бўлиши таъкидланди.

БУХОРО.

ЎзМТДП Жондор туман кенгаши томонидан "Баркамол авлод йили" Давлат дастури: мақсади, мазмуни ва аҳамияти" мавзусида давра сўхати ўтказилди. Унда меҳнат фахрийлари, маҳалла фаоллари ва ёшлар иштирок этдилар. Тадбирда сўз олган партия туман кенгаши Ижроия кўмитаси раиси Ф.Ҳамидов юртимизда ёшларни ҳар томонлама етук шахс этиб тарбиялаш, уларнинг илмий ва ижодий имкониятларини рўёбга чиқариш ва қўллаб-қувватлашга қаратилган ишлар хусусида тўхталди.

— Жорий йил Давлат дастурида ёшларни жисмонан соғлом қилиб вояга етказиш масаласига катта эътибор қаратилган. Айтиш мумкинки, ҳудудимизда яратилаётган шароитлар, турли спорт мажмуалари, малакали мутахассислар томонидан доимий равишда олиб борилаётган машғулотлар фарзандларимизнинг маънан ва жисмонан соғлом бўлиб вояга етишларига хизмат қилади,- деди тадбирда сўзга чиққан "Хумин" ҚФЙ раиси М.Яхшиев.

Тадбирда глобаллашув жараёнларида ёшлар онги ва дунёқарашига салбий таъсир этадиган мафқуравий таъсирларга қарши курашиш, унда оила — мактаб — маҳалла ҳамкорлигини кенг йўлга қўиш, ёшлар ташаббусларини амалга оширишга қўмаклашадиган лойиҳалар ва тадбирлар ўтказишни кучайтириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Пешкў туман Богимусо ҚФЙда бўлиб ўтган учрашувда ЎзМТДП халқ депутатлари вилоят ва туман кенгашларига сайланган депутатлар ҳамда партия туман кенгаши фаоллари сўзга чиқди. Кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида бўлиб ўтган тадбирда аҳолини ўйлантираётган ва қизиқтираётган масалалар қизгин муҳокама қилинди.

"Тинчлик ва барқарорлик — тараққиёт гарови" мавзусидаги давра сўхати ЎзМТДП Бухоро туман кенгаши томонидан ўтказилди. Унда мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида тинчлик ва осойишталикни сақлаш, ёш авлодда ватанпарварлик, мустақилликни мустаҳкамлаш тушунчаларини кучайтириш масалалари ҳақида фикрлар билдирилди.

ЖИЗЗАХ.

ЎзМТДП Зафаробод туман кенгаши томонидан "Мустақиллик" маҳалла фуқаролар йиғинида ўтказилган тадбир "Соғлом турмуш тарзи — саломатлик гарови" деб номланди. Партия туман кенгаши аъзолари, туман хотин-қизлар кўмитаси, "Камолот" ЁИХ вакиллари ва маҳалла фаоллари иштирокида бўлиб ўтган тадбир мақсади аҳоли тиббий маданиятини юксалтириш, хотин-қизлар ва болаларни спортга мунтазам жалб қилиш масалаларига қаратилди.

— Аҳоли соғлигини мустаҳкамлаш, соғлом турмуш тарзи аъналарини ва тиббий маданиятни тарғиб этиш партияимиз сайловолди Ҳаракат дастурида белгиланган вазифалар сирасига киради. Зеро, соғлом миллат ва соғлом авлод мамлакатимиз келажакнинг мустаҳкам пойдеворидир,- деди тадбирда сўзга чиққан партия туман кенгаши Ижроия кўмитаси раиси Холита Тўрақуллова.

Тадбир очик мулоқот, қизиқарли савол-жавоблар тарзида бўлиб ўтди.

"Баркамол авлод йили" Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлашга қаратилган спорт мусобақаси ЎзМТДП Галлаорол туман кенгаши ҳамда туман Болалар ва ўсмирлар спорт мактаби билан ҳамкорликда ташкил этилди. Мардлик, жасорат ва миллийликни ўзида муқаддас этган спортнинг кураш бўйича бўлиб ўтган мазкур танлов аввалида иштирокчиларга курашнинг келиб чиқиш тарихи, мамлакатимизда спортнинг ушбу турини ривожлантиришга қаратилаётган эътибор ва ўтказилаётган халқаро мусобақалар, шунингдек ЎзМТДПнинг дастурий мақсадлари — миллий қадриятлар, аъналарни асраб-авайлаш ва ривожлантириш хусусида сўз борди.

Мусобақа якунида ғолиблар партия туман кенгашининг эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

"Биз — мустақил юрт фарзандларимиз" мавзусидаги маънавий-маърифий учрашув ЎзМТДП Зарбдор туман кенгаши томонидан "Камолот" ЁИХ ҳамда тумандаги МФИлар билан ҳамкорликда ўтказилди. Тадбирда сўзга чиққан партия туман кенгаши Ижроия кўмитаси раиси Б.Абдувалиев мамлакатимизда ёш авлоднинг маънавий ва жисмоний камолотини юксалтиришга қаратилаётган эътибор борасида гапириб ўтди. Тадбирда сўзга чиққан ёшлар вакиллари яратилаётган шароит ва ишончга муносиб бўлишлари ҳақида фикр билдирди.

ЎзМТДП Ахборот хизмати

МУЛОҚОТ

Маълумки, сиёсий партиялар ўз гоя ва мақсадларига мувофиқ жамиятда маълум бир қатлам манфаатларини ҳимоя қилади. Партиялар учун одамлар ишончини қозониш энг олий мақсаддир. Бунга сазовор бўлиш учун эса электротат чица чуқур кириб бориш, уларнинг оғирини енгил қилишга қўмаклаша олиш керак. Сиёсий партияга баҳо ҳам унинг ана шундай амалий иши, сайловлардаги иштироки ва сайловдан сайловгача бўлган даврдаги фаолиятига қараб берилади.

Камола АБДУВАЛИЕВА,
ЎзМТДП Андижон вилоят
кенгаши матбуот котиби

Шу боис, сайловларда аҳоли ўзи ишонган партия кўрсатган номзодга овоз беради. Бу эса депутатлардан сайловолди Ҳаракат дастурида белгиланган вазифаларни оғишмай бажаришни талаб этади.

Жорий йилнинг бошиданок ЎзМТДПдан Андижон вилоят, туман ва шаҳарларига сайланган депутатлар ёшлар сиёсий фаоллигини ошириш мақсадида учрашувлар ўтказиб келмоқда.

ЎзМТДП Андижон вилоят кенгаши ҳамкорлигида Шахрихон туманида бўлиб ўтган депутатлар ва

Ёшлар масаласи

ПАРТИЯ ЭЪТИБОРИДА

ёшлар учрашуви ҳам шулар жумласидандир. Унда халқ депутатлари Андижон вилоят ва туман кенгаши депутатлари К.Отахонов, Р.Давлатов, Р.Мирзаев, З.Ҳайдарова иштирок этди.

Дастлаб тадбирда сўзга чиққан халқ депутатлари вилоят кенгаши депутати К.Отахонов жумладан шундай деди: - Ёшларнинг мамлакатимиз тараққиёти ва фаровонлиги йўлида ҳамжиҳатлик билан бор куч ва имкониятларини сафарбар этишлари биз кураётган келажак буюк давлатнинг мустаҳкам пойдевори бўлиб хизмат қилади. Жорий йилнинг "Баркамол авлод йили" деб номланиши ҳам ёшлардан янада шижоатли, интилувчан бўлишни талаб этади.

Шунингдек, нотиқ ўз сўзида Ўзбекистон Республикасининг ёшларга оид сиёсати ҳақида тўхталар экан, бугунги ахборот асрида маънавий ва мафқуравий хуружларга қарши курашда, аввало, ёшларни миллий руҳда тарбиялаш масаласига алоҳида эътибор қаратди.

Бундан ташқари, депутатлар ёшларни қизиқтирган барча саволларга, жумладан, аҳолини иш билан таъминлаш, қасаначилик, миллий ҳунармандчиликни ривожлантиришга доир масалалар, шунингдек, ёшларга оид қонунчиликни такомиллаштиришдаги бўлаётган ўзгаришлар борасида жавоб бердилар.

ИЖТИМОЙИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ

ЖАРАЁН

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Маърифат ўтмиш жамиятлари ривожланиши жараёнларида инсониятнинг маънавиятли бўлишини таъминловчи, инсонни етуклик сари интилишларини шакллантирувчи, уни ўзлигини англаш ҳис-туйғуларига камолат касб этувчи, инсоний гуруҳлар ва бирликларни бир-бирига туташтириб турувчи қудратли кучдир. Маърифат инсоннинг ўз эркинлигини ҳис этиши, мутелик руҳиятидан покланиши, миллат, жамият ва ўз Ватанига нисбатан муҳаббат ва эзгуликка эга бўлишининг кафолати ҳамдир.

Инсон фақат маърифатли бўлиши натижасидагина жамият манфаатларини шахсий манфаатларидан устун қўя олади. Инсон жамоа, миллат ва давлат манфаатларини ифода этиш ва қондириш учун қанчалик фаоллик кўрсата олса, шу даражада ўзининг манфаатлари ҳам қониб

Маърифатни юксалтиришда тарихийликнинг, шунингдек, тарихий онгнинг ўрни бениҳоя каттадир. Маълумки, инсон ўзлигини англамас, у ҳеч қачон эркин инсонга айлана олмайди. Маърифатли бўлишнинг бош шарти эса эркин фикрлаш, ўз мустақил фикрлаш қобилиятига эга бўлишдир. Маърифатли жамиятда эркин фикрлаш, сиёсий плюрализм, умуман, демократия учун қулай шарт-шароитлар яратилади. Бундай жамиятни бошқариш давлат учун ҳеч бир қийинчилик туғдирмайди. Маърифат тўғрисида фақат қонунлар тимсолидагина намоён бўлади. Натижада, ки-

илоҳий маърифат - қомил инсонлик даражасига етиш манбаидир. Қомил инсонларгина миллатнинг ёрқин кўзгуси бўлиши мумкин. Фақат маърифатли инсонларгина халқ ва давлат манфаати, равнақи йўлида меҳнат қилишга қодирдирлар. Машҳур Шарқ мутафаккири Шайх Азизиддин Насафий қомил инсон фазилатлари ҳақида гапириб, унинг юксак ахлоқли, ўзини англаган, дунёвий ва илоҳий билимларни эгаллаган маърифатли бўлиши зарурлигини айтиди: "Қомил инсон шундай инсондирки, унда қуйдаги тўрт нарса камолга еткан бўлсин: яхши сўз, яхши феъл, яхши ахлоқ ва маориф".

Шарқ мутафаккирлари илму фан-

ган эди: **"Бугун биз мўтабар инсонлар сиймосида ва асрлар давомида юртимизнинг чинакам озодлиги орзусида қурбон бўлганлар мисолида — илоҳим, уларнинг арвоҳлари шод бўлсин! — Ватани ардоқлаш, уни ёмон кўзлардан ва ҳаракатлардан асраб-авайлаш, ҳимоялаш, керак бўлса, она юртимиз учун жонимизни ҳам фидо қилишдек буюқ инсоний фазилатни ўрганмоғимиз лозим".**

Шу маънода Президент Ислам Каримовнинг шаҳид бўлганлар хотирасини эъзозлаб, уларнинг қутлуг қони тоғман қатлгоҳни халқнинг мўтабар зиёратгоҳига айлантириш

ратик тараққиётнинг барча афзалликларини қадрлай олишини ва аксинча, билими кам, оми одамлар авторитаризмни ва тоталитар тузумни маъқул кўришини ҳаётнинг ўзи ишонарли тарзда исботламоқда". Давлатимиз раҳбарининг маърифатни юксак даражага кўтариши натижасида аҳоли дунёқарашида ўзлигини англаш, миллий уйғониш ҳис-туйғуларини шаклланди ва мустақил мамлакатимиз фуқароларида адолатли демократик жамият қуришга бўлган интилиш ва фаоллик кучайиб бормоқда.

Мамлакатдаги меҳнат жамоалари, туман ва шаҳарлар, вилоятлар ва бутун жамият миқёсида "Маъ-

МЕРОС

"Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жам-фармаси ҳамда ЮНЕСКОнинг мамлакатимиздаги ваколатхонаси ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур фестивал миллий маданиятимиз сарчашмаларини қайта тиклаш, уларни асраб-авайлаш, ривожлантириш халқимиз ҳамда жаҳон жамоатчилигини бу борадаги ютуқ ва яшilikлардан хабардор этишдан иборат.

Анъанавий маданият фестивали якунланди

КАДИМИЙ ХИВА ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛГАН "АСРЛАР САДОСИ" МУВАФФАҚИЯТЛИ ФАОЛИЯТ КЎРСАТДИ

Мустақиллик йилларида Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида миллий маданиятимиз, санъатимиз, умрбоқий аҳнава ва қадриятларимизни қайта тиклаш, асраб-авайлаш, янада ривожлантириш, халқимиз, айниқса, ёш авлод ўртасида тарғиб ва ташвиқ этиш борасида кенг қўлламли ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, Хива шаҳрида ўтказилган "Асрлар садоси" фестивали ҳам қадимги аҳнава ва қадриятларимиз, урф-одатларимизни тиклаш, асраб-авайлаш, келажақ авлодга ўз холича етказишда яна бир муҳим қадам бўлди, десак муболага бўлмайди. Республикаимизнинг турли ҳудудларидан келган фольклор жамоалари, уста-хунармандлар, амалий санъат вақиллари ва рассомларни бир жойга жамлаган мазкур фестивалда қўллаб-қувватловчи қўшларнинг намойиши этишди.

Фестиваль доирасида ўтказилган миллий таомлар кўргазмасида юртимизнинг турли ҳудудларига хос миллий таомлар намойиш қилинди. Ҳақамлар ҳайъати Самарқанд, Сурхондарё, Қашқадарё, Фарғона вилояти ошпазлари томонидан тайёрланган йиғирма турдан ортиқ таомларни юқори баҳолашди. Бундан ташқари, "Ўзбекистоннинг маданий мероси, ҳаттоатлик ва меъморий эпиграфик санъати" мавзусида илмий анжуман ўтказилди. Анжуманда "Ўзбекистон ва хорижий давлатларнинг тарихи, маданий этнографик фаолияти", "Хоразм вилоятининг ўрта асрлар маданияти мавзусида ўзаро фикр алмашилди. Шунингдек, анжуман доирасида "Шарқона ҳаттоатлик ва VII-XI асрлар миниатюра санъати намуналари" асарининг тақдимот маросими ҳам ўтказилди.

Айтиш жоизки, фестивалда қўқор ва ҳўроқ уриштириш, қураш сингари миллий ўйинларимизнинг ўтказилиши йиғилганларда катта таассурот қолдирди. Миллий ўйинлар нияҳосига етгач, миллий либослар кўргазмаси иштирокчилар эътиборига ҳавола этилди. Бунда юртимизнинг барча ҳудудлари, ҳумладан, Хоразм, Сурхондарё, Бухоро, Фарғона ва бошқа вилоятларнинг тарихий либослари билан бирга миллий зебу-зийнатлар, пойабзаллар намойиш қилинди. Фестивалнинг асосий тадбирлари кўнжа бориб янада гўзаллик ва тароват кашф этган қўнжа арқ мажмуасида ташкил этилган концерт дастурига уланиб кетди. Бунда юртимизнинг санъат усталари, халқ бахшилари, фольклор жамоалар қадимий ва миллий урф-одатларимизни ўзида акс эттирувчи чиқишлари билан иштирок этди. Концерт сўнггида маданият фестивалида ўларнинг ноёб асарлари ҳамда сахнавий чиқишлари билан фаол қатнашган бир гуруҳ жамоалар "Асрлар садоси" аҳнавий маданият фестивалининг махсус дипломи ва эсдалик совғаларини қўлга киритди. Ёш қарининг қалбига бирдек шодлик олиб кирган фестивал юртимизнинг беқиёс маданиятини жаҳон ҳамжамиятига намойиш этишда ўзига хос аҳамиятга эга бўлди.

Сурайё МЕЛИКУЛОВА

Маърифатли жамият — кучли жамият

шилардаги мутелик, фаолсизлик, боқимандалик руҳияти барҳам топиб, улар табиятидаги истеъмолчилик қайфияти ўрнига яратувчи-

нинг турли соҳалари билан шуғулланган бўлсалар-да, қомил инсонни шакллантириш масалаларида яқин эдилар. Уларнинг қалбини поклаш, ўзлигини англаш, нафсни тийиш, меҳнат билан машғул бўлиш, илм эгаллаш, маърифатли бўлиш каби маънавий қадриятлар тўғрисидаги қимматли фикрлари ҳозирги даврга қадар ҳам ўз аҳамиятини йўқотмай келмоқда.

Алишер Навоий талқинида маърифат инсонни Яратганни англаш, ўзлигини англаш мақсадидадаги билишга интилиш, илм олиш ва таъриба орттириш жараёнларидир. Маърифатли инсонгина юксак жамият ва адолатли давлат қуришга қодирдир ва унда яшашга қобилдир. Маърифатдан маҳрум жамият ёки давлатда зулм, қучсизларга нисбатан зулмчилик авж олади. Натижада инсон ўз эркидан айрилади ва у мутелик исканжасида яратувчилик фаолиятдан воз кечиб, ўзида кўпроқ истеъмолчиликни намоён қилади. Бу каби инсонларда (агар уларни инсон деб аташ жоиз бўлса) кўпроқ бузғунчиликка интилиш ҳис-туйғулари кучли бўлади.

XIX аср иккинчи ярмида Ўрта Осиё халқлари Европа маданияти қадриятларини миллий аҳнавалар ва миллий ўзлик билан уйғунлаштиришда Муқимий, Аҳмад Дониш, Қомил Хоразмий, Нодим Намангоний асарларидаги маърифатпарварлик ғоялари муҳим аҳамият касб этади. XX асрнинг бошларидан эса Ўрта Осиёда жадидлар маърифат тарқатувчилар сифатида танилдилар.

Президент Ислам Каримов "Шаҳидлар ёди" хотира мажмуаси очилишида уларнинг тарихимиздаги ўрни юксак баҳолаб, шундай де-

ташаббуси билан чиққани, бу фақат Ватан фидойиларига қўрсатилаётган иззат ва ҳурмат бўлиб қолмай, озодликка, юртга муҳаббат ва садоқатга, иймон ва эътиқод йўлидаги собитликка тенгсиз миллий эҳтиромнинг рамзий ифодаси ҳамдир. Маълумки, шўролар даврида маърифат тушунчасининг мазмуни бутунлай ўзгаририлди. Маърифат деганда марксизм ва ленинизмни англаш, партия мақсадларини билиш, социализм ва коммунизм тўғрисидаги тасаввурларга эга бўлиш кабиларни тушуниш таомилга кирди. Ҳақиқий маърифатли бўлишга интилиш ёки уни тарғиб қилиш билан шуғулланган зиёлиларга "халқ душмани" тамғаси босилди. Коммунистчасига маърифатли бўлиш деган-

"Бугун биз мўтабар инсонлар сиймосида ва асрлар давомида юртимизнинг чинакам озодлиги орзусида қурбон бўлганлар мисолида — илоҳим, уларнинг арвоҳлари шод бўлсин! — Ватани ардоқлаш, уни ёмон кўзлардан ва ҳаракатлардан асраб-авайлаш, ҳимоялаш, керак бўлса, она юртимиз учун жонимизни ҳам фидо қилишдек буюқ инсоний фазилатни ўрганмоғимиз лозим".

да, партия ва унинг идеалларига бўйсунми, ҳар бир шахсининг ўз эркинлигининг кечими англади.

Маърифат тушунчаси ва мазмуни фақат миллий мустақиллик даврига қелибгина моҳиятлан тикланди. Мамлакат Президенти Ислам Каримов ўзининг "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: ҳавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" номи асарида маърифатнинг демократик жамият қуришдаги ўрнини қуйдагича ифодаляди: **"Фақат билимли, маърифатли жамиятгина демок-**

шунингдек, бу каби жамиятни барпо этишда маърифатнинг ўрни беқийсизлигининг эътирофи этилиши билан мазкур соҳада улкан имкониятлар яратилди. Келажақда барқарор авлод ва қомил инсонни шакллантиришда маърифатнинг аҳамияти янада юксалиб бориши шубҳасиздир.

Мунираҳон ҚОРИЕВА,
ЎзМТДПдан Халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгаши депутати

ЭКОЛОГИЯ

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш Давлат қўмитаси ташаббуси билан Ўзбекистон Миллий университети, Тошкент Давлат аграр университети, Тошкент Ирригация ва мелiorация институти, Тошкент Кимё технологиялари институти, нодавлат ташкилотлар, ОАВ вақиллари иштирокида «Табиатни асраш — инсонни асраш» мавзусида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Табиат ва инсон

УЛАРНИ УЙЎНЛАШТИРИШДА ЗАМОНАВИЙ ТЕХНОЛОГИЯ ВОСИТАЛАРИ ҲАМДА ЭКОЛОГИЯГА ОИД ЎҚУВ ҚўЛЛАНМАЛАРИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

Д.РЎЗИЕВА,
«Milliy tiklanish» муҳбири

Табиатни асраш, ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш бугунги кўннинг долзарб муаммоларидан бирига айланди. Шу боис, табиат ва инсоният ўртасидаги муносабатлар ҳусусида дунё миқёсида бош қотирилаётди.

Табиат уйғунлиги кўп жиҳатдан инсон фаолияти билан боғлиқ. Айтиш жоизки, экологик вазиятнинг ёмонлашувида инсон омилли, яъни ер ресурсларидан унумли фойдаланмаслик каби ҳолатлар асосий сабаблардан бири бўлмоқда. Тадқиқотларга кўра, дунё бўйича йилига 6 миллион гектар ер қўлланиш, 60 мингта яқин ўсимлик ва 6 мингдан ортиқ ҳайвон турлари йўқолиб кетиш афасида турибди. Аҳолининг қўнайиши ҳамда янги ерларнинг ўзлаштирилиши ҳисобига сувга бўлган эҳтиёж ҳам тобора ортиб бормоқда.

Мамлакатимизда айниқса, мустақилликдан сўнг ер ва сув ресурсларидан самарали фойдаланиш, атроф-муҳит мусоффолигини таъминлаш борасида кенг қўлламли ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, 1992 йилда «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни қабул қилинди. Ҳозирги кунда ушбу қонун доирасида ўнлаб ҳужжатлар амал қилмоқда, халқаро ташкилотлар билан яқин ҳамкорлик ва алоқалар ўрнатилган.

Анжуман доирасида Тошкент вилоятидаги экологик вазият ва уни яхшилаш борасида олиб борилаётган ишлар билан таништирилди. Мазкур ҳудудда қўрилаётган чора-тадбирлар, замонавий технологияларнинг татбиқ этилиши натижасида саноат чиқиндилари миқдори қамайишга эришилмоқда.

Тадбирда, шунингдек, Тошкент вилояти табиатини муҳофаза қилиш қўмитаси ҳомийлигида «Дунё ва унда ҳаёт пайдо бўлишининг экологик асослари», «Сув илоҳий неъмат» ҳамда «Основа экологии» китобларининг тақдими ҳам бўлиб ўтди.

АНЖУМАН

Маънавий тараққиёт омили

Интеллектуал қадриятлар устуворлик қилади-ган XXI асрда юртимиз йигит ва қизларини ҳар томонлама баркамол шахслар этиб шакллантиришда маънавиятнинг ўрни беқиёс. Яқинда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида «Баркамол авлод йили» муносабати билан ўтказилган республика илмий-амалий анжумани «Баркамол авлодни шакллантириш — маънавий тараққиёт омили» мавзусига бағишланди.

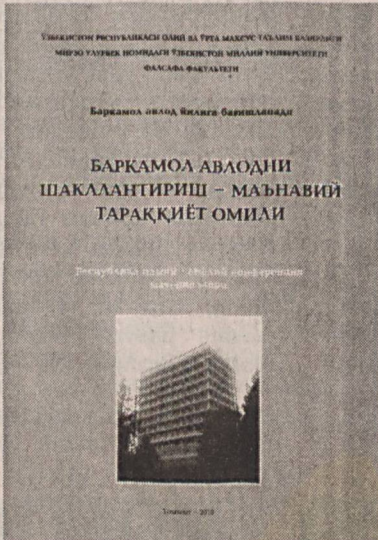
Тўлқин ЭШБЕК,
ЎзМУ Ахборот хизмати раҳбари

Унда республика олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчилари билан бир қаторда иқтидорли ёш тадқиқотчилар ва талабалар ҳам фаол иштирок этдилар. Юртбошимиз Ислам Каримов таъкидлаганидек, соғлом авлод деганда, аввало, соғлом насл, жисмонан бақувват, иймон-эътиқоди бутун, билимли, маънавияти юксак, мард ва жасур, ватанпарвар авлод тушунилади. Баркамол авлодни чинакам камолга етказишда замонавий таълим-тарбия, маънавиятнинг ўрни беқиёсдир.

— Мамлакатимиз илм-фанини янада ривожлантириш, иқтидорли ёшларни илмий фаолиятга кенг жалб этиш, улар томонидан ўларнинг ижодий ва интеллектуал салоҳиятини амалга ошириш, олий таълим муассасаларимизда истиқболли илмий тадқиқотлар ва илмий изланишлар олиб бориш учун зарур шароитларни яратиш барка-

мол авлодни муносиб шакллантиришга хизмат қилади, — деди университет ректори, Олий Мажлис Сенати аъзоси Фафуржон Муҳамедов анжуман очилиш маросимида. — Зеро, Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги қонуни, Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури-нинг ҳаётимизга чуқур татбиқ этилаётгани ёшларимизга таълим-тарбия бериш, улар маънавиятини янада юксалтиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда. Баркамол авлод онги ва дунёқарашини шакллантиришда миллий истиқлол ғояси ва фалсафага оид билимлар муҳим ўрин тутар экан, бугунги илмий-амалий конференцияда бу борада айтиладиган ҳар бир мавзу замирида ана шундай эзгу мақсадлар ўз ифодасини топиши табиийдир.

Дарҳақиқат, баркамол авлод — жамият тараққиёти-нинг пойдеворидир. Айни дамда жаҳон билан бўйлашиб, янгила қирқайдиган,

ўз келажагини мамлакатимиз тараққиёти билан боғлиқ ҳолда кўра оладиган маънан етук янги авлод вақиллари ҳаётга дадил кириб келмоқда. Улар бир неча хорижий тилни ўрганган, замонавий техника ва технологияларни пухта ўзлаштирган, мустақил инсон сифатида шаклланаётган, дунёда ҳеч қимдан кам бўлмаган ва ҳеч қимдан кам бўлмайдиган мағрур авлод сифатида камолга етмоқда. Шу билан бир қаторда ёш авлоднинг замон ва техникавий тараққиёт билан ҳамқадам эканлиги қалбимизга қанчалик гурур бахш этса, уларнинг онгу тафаккурини дунёда қунайиб бораётган турли маънавий таҳдидлардан, "оммавий маданият" никоби остидаги таҳдид ва хатарлардан ёшларимизни асраш муаммолари ечимига оид илгор ғоялар илгари сурилди.

Шуниси эътиборга моликки, мазкур анжуманда 300 нафарга яқин профессор-ўқитувчи ва иқтидорли ёш тадқиқотчилар ўзларининг турли мавзудаги илмий-оммабоп мақолалари билан иштирок этдилар. Уларнинг мақолалари "Nishon-noshir" нашриёти томонидан алоҳида тўплам ҳолида чоп этилди. Тўпламдан ўрин олган мақолаларда теран фикрли ёшлар дунёқарашини шакллантиришга, маънавий оламини янада бойитишга оид ранг-баранг мавзулар ўз аксини топган. Зотан, бугун камолга етаётган иқтидорли ёшлар юртимизнинг қандай бой маданий-маънавий меросига эга эканини, унинг интеллектуал салоҳиятини яхши англайди. Интеллектуал салоҳиятимиз илдишлари ал Бухорий, ал Хоразмий, Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Беруний, Мирзо Улуғбек, Мир Алишер Навоий, Мирзо Бобур каби ўнлаб даҳо бобкалонларимиз илму ижодида, неча минг йиллик урф-одатларимиз, миллий аҳнава, байрам ва маросимларимиз замирида зухур этилганини ҳар бир талаба теран англашига шак-шубҳа йўқ. Бу — ўзликини англаш демақдир.

Анжуманда қилинган

МАЪНАВИЯТ

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

Хунармандчилик раванг топмоқда

БУНИ ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИДА ЯҚҚОЛ КУЗАТИШ МУМКИН

Жиззах воҳаси азалдан халқ амалий санъати ва миллий хунармандчиликнинг йирик марказларидан бири бўлиб келган. Мустақиллик йилларида соҳага қаратилаётган алоҳида эътибор туфайли хунармандчиликнинг ўзига хос кўринишлари такомиллашиб бормоқда.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

Айниқса, қўлигул усталар, томонидан хунармандчилик ва халқ амалий санъатининг бадийи ва техник усуллари яратилиб келинаётгани аҳамиятга молик. Устоз-шогирд аъёнларининг давом эттириш мақсадида «вилоятда-ўндан» ортиқ «Устоз шогирд мактаблари» ташкил этилган бўлиб, бу ерда ижтимоий ҳимояга муҳтож ва кам таъминланган оила фарзандлари ҳам олти ой мобайнида миллий хунармандчилик ва халқ амалий санъати сирларини ўрганиб келмоқдалар. Шундай ўқув курслардан бири республика «Хунарманд» уюшмаси Жиззах вилоят бўлими ҳузурида «Бизнесконсерв» ахборот хизмат кўрсатиш унитар корхонаси билан ҳамкорликда ташкил этилган «Орзу» ўқув тайёрлов марказидир. Мазкур ўқув марказда чокли буюмларни тикиш, заргарлик, зардўзлик, ёғоч ўймакорлиги, мисгарлик, миниатюра, қулолчилик, чиннига расм соқиб йўналишлари бўйича қисқа муддатли ўқув курслари фаолият олиб бормоқда. Марказда ёшлар касбга йўналтирилиб, машғулотлар амалиёт билан ҳамонан тарзда олиб борилаётди. Бу эса ўқувчи-ёшларга нафақат ўз соҳасини атрофлича ўрганиш, шу билан бирга иқтисодларини ҳам намойиш этишга имконият яратмоқда.

— Ёшлигимдан ёғочга нақш тушурилган устунларни кўриб, завқланардим. Ўзим ҳам ёғоч бўлакларига ўйиб ишлашга қизиқардим, — дейди Шодмон Пўлатов. — Эндликда эса «Орзу» ўқув курсида уймакорлик сирларини эгаллаш баробарида ўзим яратган маҳсулотлар — зеб-зийнат кўтилари, таъвх-стунлар, қабри бўйида билан турли кўргазмаларда қатнашяман. Келажақда ўз соҳамни мукаммал эгаллаб, Республика ва халқаро кўрик-танловларда қатнашиш ниятидаман.

— Мен тикиш-бичиш ишлари, яъни чеварлиқни онамдан ўрганганман, — деди яна бир суҳбатдошимиз Шохиста Абусаматова. — Ўзим яратган либосларни миллий услубда тайёрлаш истайман бор эди. «Орзу» ўқув курсига келган, каштачилик ва зардўзлик либосларига попоп тушириш сирларини эгаллаётиман. Келгусида чеварчиликка ихтисослашган цех очиб, неча минг йиллардан буён сақланиб келинаётган урф-одат ва аъёнларни давом эттириш, маҳсулотларга замонавий технологиялар асосида сайқал бериш, энг муҳими ота-боболаримиздан қолган маданий меросни асраб-авайлашни ният қилганман.

Айни пайтда воҳада «Хунарманд» уюшмасининг ташаббуси билан «Дўппимнинг ипаклари тиллодан» ва бошқа қатор кўргазмалар ташкил этилмоқдаки, бу ўз навбатида вилоят «Хунарманд» уюшмасининг аъзолари сони ошишида муҳим

омил бўлаётди. Бунга мисол, Ўзбекистон Республикаси Президенти соврини учун тадбиркорлар, фермерлар ва хунармандлар ўртасида аъёнларий тарзда ўтказиб келинаётган «Ташаббус-2010» республика кўрик-танловида тўқсонга яқин хунармандлар иштирок этиб, муносиб ўринларни қўлга киритишди. Шулардан бири Файзулла Жўрабековдир.

— Бу касб менга отаморас, — дейди хунарманд Ф.Жўрабеков. — «Ташаббус — 2010» танловида қулолчилик йўналиши бўйича: кўза, лаган, чойнак-пиёла ва бошқа рўзгор буюмлари билан қатнашдим. Ушбу маҳсулотларим тандов ташкилотчилари ва қатнашчиларида ўзгача қизиқиш уйғотганидан хурсандман. Юртбошимизнинг 2010 йил 30 мартдаги «Халқ бадийи хунармандчилиги ва амалий санъатини ривожлантиришни янада қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги Фармони биз хунармандларга янги имкониятлар яратмоқда.

Таъкидлаш лозимки, айни пайтда мазкур фармон ижросини таъминлаш юзасидан жойларда амалий ишлар йўлга қўйилмоқда. Хусусан, Жиззах вилояти «Хунарманд» уюшмаси томонидан Фориш тумани Осмонсой қишлоғида бир гуруҳ хунармандлар касаначилик асосида ишга жалб этилиб, жунни қайта ишлаш аэзига шолча тўқиш, ип йиғириш йўлга қўйилди. Шунингдек, «Касаначилик маркази» томонидан вилоятдаги хунарманд касаначиларга хомашё етказиб бериш мақсадида вилоят товар хомашё биржаси билан шартнома имзоланди. Жорий йилнинг ўзида вилоят «Хунарманд» уюшмасига 200 га яқин хунарманд аъзо бўлди ва улар учун зарур шарт-шароитлар яратилмоқда.

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Бу атамани Сурхондарё зиёлилари давлатимиз раҳбарини вилоят аҳолисининг ўзига хос турмуш тарзи, урф-одатлари ва маросимларига алоҳида эътибор ва эҳтиром сифатида қабул қилдилар.

Юртбошимизнинг ана шу ташрифи чоғида билдирган таклиф ва мулоҳазаларидан келиб чиқиб, Вазирлар Маҳкамаси чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқди. Ушбу режага асосан Термиз Давлат университети манбашунослик, тарихшунослик ва маҳсус тарих фанлар кафедраси «Термиз оқшоми» газетаси билан ҳамкорликда «Сурхондарё — этнографик макон» веб-сайтини очди. Шунингдек, университет олимлари томонидан олиб борилган илмий тадқиқотларга асосланиб «Сурхондарё — этнографик макон» номли грант лойиҳаси ишлаб чиқилиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар

Қадимий маданият маркази бўлган Сурхон воҳасининг этник тарихини мукаммал ўрганиш мақсадида Термиз Давлат университети қошида 1998 йил сентябрдан Термиз «Этнография маркази» иш олиб бормоқда. Марказ ўз илмий режасига эга. Унга этник тарих билан шуғулланувчи олим ва талабалар жалб этилган. Марказ олим ва талабалари Қўхитанг, Бойсун, Боботог, Ҳисор тоғларидаги қишлоқларда тадқиқотлар ўтказиб, дастлабки муваффақиятларга эришди.

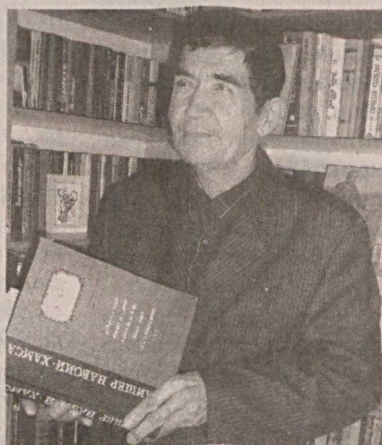
Маҳкамаси Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштирувчи қўмитасининг Инновация лойиҳаси давлат буюртмасига тақдим этилди ва 2010 йил 25 февралда тасдиқланди. Лойиҳа 2010-2011 йиллар давомида амалга оширилиши режалаштирилган. Лойиҳа қиймати 34 миллион сўмни ташкил этади.

Қадимий маданият маркази бўлган Сурхон воҳасининг этник тарихини мукаммал ўрганиш мақсадида Термиз Давлат университети қошида 1998 йил сентябрдан Термиз «Этнография маркази» иш олиб бормоқда. Марказ ўз илмий режасига эга. Унга этник тарих билан шуғулланувчи олим ва талабалар жалб этилган. Марказ олим ва талабалари Қўхитанг, Бойсун, Боботог, Ҳисор тоғларидаги қишлоқларда тадқиқотлар ўтказиб, дастлабки муваффақиятларга эришди. Тадқиқотлар натижасида йиғилган этнографик манбаларни илмий таҳлилга тайёрлаш борасида ҳам анчагина ишлар амалга оширилди. Тадқиқотнинг бош мақсади Сурхон воҳасидаги этносларнинг этник келиб чиқиши, уларнинг жойлашуви, минтақага янги этносларнинг кўчиб келиш сабаблари, уларнинг аъёнларий ҳўхалик фаолияти, маиший-турмуш тарзи, урф-одатлари, миллий қадриятлар, аъёнлар, маросимлар ҳамда диний эътиқодларидидаги узвийлигини таҳлил этиш асосида этнология оид манбаларни илмий таҳлил этиш, ёш авлодга ўтмиш авлодларимиз томонидан яратилган моддий ҳамда маънавий меросимизни ўргатиш, ватанпарварлик, инсонпарварлик, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлиқни шакллантиришдан иборат.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Сурхондарё — этнографик макон инсоният маънавий дунёқарашининг шаклланишига асос солган ҳудудлар сирасига киради. У шунингдек, инсониятнинг энг қадимги аجدодлари яшаган манзиллоғи ҳамдир. 1938 йилда Бойсун тумани Маҷай қишлоғи яқинидаги Тешиктош горида 8-9 ёшли неандертал боланинг топиллиши фикримизнинг яққол далилидир. Бу далил халқимизнинг ўтrock эканлиги, Сурхондарё Марказий Осиёда илк одам яшаган макон бўлганлигини асослаш имконини берди.

Сурхон воҳаси, шунингдек, тасвирий санъатнинг Марказий Осиёда пайдо бўлишининг илмий манзиллоғи ҳамдир. Шунингдек, Сурхондарё Марказий Осиёда илк одам яшаган макон бўлганлигини асослаш имконини берди.

Сурхон воҳаси, шунингдек, тасвирий санъатнинг Марказий Осиёда пайдо бўлишининг илмий манзиллоғи ҳамдир. Шунингдек, Сурхондарё Марказий Осиёда илк одам яшаган макон бўлганлигини асослаш имконини берди.

фигурига далил келтиради. Суҳбатлар жараёнида мавзу ва вазиятга мос ҳолда Навоийнинг ҳикматомуз мисраларидан бир нечтаси келтирилган ҳолатларни эслаш олайман.

Устоз Ваҳоб Раҳмонов ўзининг самарали меҳнати билан, айниқса, ёшлар учун ҳар доим ва ҳар томонлама ўрнак, намуна бўлиб келаётди.

Боқижон ТҲЛИЕВ,
филология фанлари доктори, профессор

МОЗИЙДАН САДО

Сурхондарё — этнографик макон

Ўтмиш аждодларимиз асос солган деҳқончилик, хунармандчилик ва чорвачилик билан боғлиқ меҳнат аъёнларининг тарихий-этнографик жиҳатдан ўрганиш, айниқса, ёшларда меҳнатга бўлган муносабатни шакллантиришда алоҳида аҳамиятга эга. Инсон ақл-заковатининг ўсиб бориши, табиат сир-асрорларини ўрганиши, ўзлаштириш ва меҳнати натижасида сунъий деҳқончиликка асос солинди. Сурхон воҳасида аъёнларий деҳқончилик туфайли амалга ошганлигини англатади. Сурхон воҳаси аъёнларий этнографиясида инсон ақл-заковати, жисмоний жиҳатдан баркамол бўлиб ўсиши қадимий урф-одат ва аъёнларда ҳам ўз аксини топаган. Модомики, шундай экан, ёшларимиз онгда дунёвий ва диний билимларнинг шаклланиши, мазмун-моҳиятини билишда этнография соҳасида қўлга киритилаётган ютуқлардан кенгрок фойдаланиш алоҳида аҳамиятга эга.

Сурхон воҳаси этнографиясига оид манбаларни таҳлил қилиш натижасида тадқиқотчилар бу макон илк мусиқа санъатига асос солган деган тўхтамга келдилар. Милодий I-II асрларга оид Айритом манбаларида Марказий Осиёдаги дастлабки уд, арфа каби мусиқа асбоблари шу ерда яратилган, санъат, инчунун мусиқа санъати, меъморчилик ва ҳайкалтарошлик тараққий этганини исботлайди. 1932 йилда Амударё қирғоқларидан 5 та созада тасвири ўйиб ишланган расм топилад. Ногорачи, ранг-баранг либослардаги созада аёллар расми айниқса диққатга сазовордир. Созандалардан бири уд, яна бири арфа чалапти, фризда қўлла-рида гулчамбарак ва чиройли идишлар кўтариб келаётган қизлар тасвирланган. Ушбу топилма қадим аждодларимиз мусиқа асбоблари, санъат, кўшиқ бахшичиликлари алоҳида эътибор билан қараганлиги,

ончили 4 минг йиллик тарихга эга. Милоддан аввалги 3 ва 2 минг йиллик бошлари — бронза даврида Сурхон воҳасининг ҳамма ҳудудларида зироатчилик ва чорвачилик яхши ривожланиб, Сополитепа, Мулалли ва Жарқўтонда сунъий суғориш деҳқончилиги шаклланиб. Ушбу ҳудудларда ўша пайтда бугдой, арпа, сули ва пахта экилганини этнограф олимлар илмий асослаб бердилар.

Сурхондарё этнографиясининг яна бир тарихий аҳамиятга эга бўлган макони Шеробод тумани Бўстонсой қирғоқларида жойлашган Жарқўтон ҳисобланади. Ушбу этнографик макон аъёнларий қурилиш меъморчилиги, унинг ўзига хос услублари, уй-жойлар, табиат ва иқлим ҳисобга олинган ҳолда қурилганини намойиш этади. Энг муҳими, этнографик маълумотлар жаҳон цивилизациясида илк шаҳарсозлик маданияти бизнинг маконда пайдо бўлганлигини исботлайди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Сурхондарё — этнографик макон инсоният маънавий дунёқарашининг шаклланишига асос солган ҳудудлар сирасига киради. У шунингдек, инсониятнинг энг қадимги аждодлари яшаган манзиллоғи ҳамдир. 1938 йилда Бойсун тумани Маҷай қишлоғи яқинидаги Тешиктош горида 8-9 ёшли неандертал боланинг топиллиши фикримизнинг яққол далилидир. Бу далил халқимизнинг ўтrock эканлиги, Сурхондарё Марказий Осиёда илк одам яшаган макон бўлганлигини асослаш имконини берди.

ботламоқда. Тасвирлардаги муҳр ва тамгаларда бургунинг қанот қоқиб учаётгани, товланган тўрт хил илон, тўқай мушуги, тоғ эчкиси, шер ва чўчка каби ҳайвонлар акс этган. Археологик илмий тадқиқотлар илк дунёвий-диний тушунчалар ва зардуштийлик дини милоддан аввалги 3 ва 2 минг йиллик бошларида Сурхон воҳасидаги Жарқўтон ҳудудидида пайдо бўлганини илмий жиҳатдан асослаб берди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Жарқўтон манзиллоғидан топиладган ашёрлар ҳозирги кунда дунё бўйича энг долзарб масалалардан бирига айланган экологик муҳитни яхшилаш, табиат ва ҳайвонот олами асраб-авайлаш қадимги аждодларимизга хос хусусият бўлганлигини англатмоқда. Аждодларимиз диний аъёнларга кўра, 4 нарсани муқаддас деб билган. Вафот этган кишини дафн қилиш, чиқинди ва ифлос нарсаларни ташлашда 4 нарсга қаттиқ амал қилганлар. Биринчиси: сув — сувга ташлаш мумкин эмас, чунки у муқаддас. Иккинчиси: тупроқ — тупроққа қўйиш мумкин эмас, чунки у муқаддас. Учинчиси: ҳаво — ҳавога ташлаш мумкин эмас, чунки у муқаддас. Тўртинчиси: олов — оловга ташлаш мумкин эмас, чунки у муқаддас. Экология инвирий санъат ёдгорликларининг асосий манбаси ҳисобланади. Ушбу расмлар тадқиқотларда этнографияга оид санъатнинг илк намунаси сифатида асослаб берилди. Илк аждодларимизнинг табиатга муносабати, овчилик санъати ифода этилган ушбу расмлар милоддан аввалги 8-10 минг йилликка бориб тақалади.

ҳозирги мусиқа ҳамда қўшиқ санъатимиз айнан Айритом каби манзиллоғларда шаклланилигини ёшларга ўргатиш муҳим аҳамият касб этади. Тадқиқотлар Сурхон воҳасида маданият ва фаннинг шаклланилигини асословчи муҳим манбалар борлигини кўрсатади. Масалан, Далварзин шохмот доналари Сурхон воҳаси ҳудудидида илк бор ҳисоблаш рақамлари шаклланилиги, дастлабки математик рақамлар пайдо бўлганлигидан дарак беради. Бунга тарихий манбалардаги подшоҳ билан шохмот иxtиpocини ўртасидаги муносабатдан ҳам аниқлаш мумкин. Шохмот иxtиpocини подшоҳга 18446744073709581661 донга бугдойни ташвиш учун эни 10 метр, баландлиги 4 метр, узунлиги 3 миллион километр омибор зарурилиги ва бу омборнинг узунлиги ер билан қўш ўртасидаги масофадан 2 марта зиёдрок бўлиши ёки бунинг учун бутун ер юзига 8 марта бугдой экиб, йиштириб олиш ва бунча бугдойни ташвиш учун 628 миллиард 4 та отли арава лозимлигини тушунтирилади. Ушбу ва бошқа қўллаб далиллар Сурхондарё Президентимиз таъкидлаганидек ҳақиқий маънодаги этнографик макон эканлигидан далолат беради.

Сайфулла ТУРСУНОВ,
Термиз Давлат университети манбашунослик, тарихшунослик ва маҳсус тарих фанлари кафедраси мудири, тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзМТДП Сурхондарё вилоят кенгаши аъзоси

ЭХТИРОМ

ХI асрнинг буюк мутафаккири Юсуф Хос Ҳожиб олимлар ҳақида гапириб, жумладан шундай дейди: «Олимларнинг яна бир тоифаси бу — доно олимлар бўлиб, уларнинг илми йўлини ёритувчи машъал бўлади. Уларни жуда ҳурмат қил, сўзларининг қадрига ет. Улар яратган оз ёки кўп билимларни ўрган. Агар оламда бу доно олимлар бўлмаганида ҳатто ерда экилиб унадиган егуликлар ҳам бўлмас эди. Уларнинг илми халқ учун бир машъала бўлди, машъал ёниб турса киши кечаси йўлдан озмайди».

Бундай тавсифлар бутун олимлар сингари Ваҳоб Раҳмоновга ҳам тўлалигича дахлдор. У эллимизда мумтоз адабиётнинг зукко билимдони сифатида танилган бўлиб, янгиликка ташналик, меҳнатсеварлик, ҳалоллик, ростгўйлик, зукколик, самимият бобида устоз доимо ўрнак ва намуна бўлиб келаётганлигини илм аҳли яхши билади.

Умумий ўрта таълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежлари, олий ўқув юрларининг давлат таълим стандартлари, ўқув дастурлари, дарслик ва қўлланмаларига оид лойиҳа ва қўлёзмаларнинг муҳокамасидан бошлаб, уларнинг яратилишигача бўлган жараёнда устоз иштирокчи, тақризчи, муаллиф сифатида қўринад.

Адабиётнинг энг долзарб

Қадимги донишмандлар олимларни «оламинг тиргаклари» деб таърифлаган. Дарҳақиқат, шундай. Улар борки дунёда яратувчилик, янгилик, кашфиётлар бор. Улар борки, инсоният ҳар доим янги марраларни кўлаб, бунга ишонч ва эътиқод билан интилиб бораверади.

Олим илми - тундаги машъал

муаммолари муҳокама қилинаётган жараёнда устоз ҳар доим қўтилмаган, янги, яхши, тўғри нуктаи назарни, муносиб ечимлари билан эътиборни тортади. Ваҳоб Раҳмонов мумтоз асарларни нашрга тайёрлашда, матншуносликда таҳсинга лойиқ ишларни амалга оширган. Унинг жиддий аралашуви ва таҳриридан кейин Оғаҳий асарларининг кўпжидлиги муҳлислар назарига муносиб тарзда нашр этилган эди. Машраб девони, Навоийнинг «Ҳамса» дostonлари лотин ёзувида илк марта Ваҳоб Раҳмонов ташаббуси билан нашр этилди.

Мумтоз адабиётнинг ўзақ масалаларидан бири бўлган шеър санъатларининг назарияси, уларнинг бадийи-эстетик вазифалари ва аҳамияти ҳақида яхлит бир илмий концепцияни яратиш, уни амалиётга татбиқ этишда у Ёқубжон Исҳоқов билан биргаликда жуда катта жонбозлик кўрсатган.

Адабиётшуносликка Саъдий асарларининг ўзбекча таржумалари устидаги ишлари билан кириб келган олим таржи-

ма амалиётида ҳам яхшигина тажрибаларни амалга оширган. Олимнинг академик Мурот Ҳамраев билан ҳамкорликда уйғур классик шоири Билал Нозимни ўзбек китобхоналарида таништирилганлиги бу соҳадаги яхши намуналардан бири сифатида эътироф этилган.

Яқиндагина чоп этилган «Бобурнома»нинг ўзбекча таъдиди бўлак шойир ва адиб Заҳриддин Мухаммад Бобур муҳлислари учун ниҳоятда ардоқли тўхфа бўлди. Биз шогирдларнинг наздида устоз мумтоз адабиётнинг катта қисмини, Алишер Навоий шеърининг эса деярли барчасини ёддан биладигандай тасаввур қолдирган. Ўрни келганда шуни айтиш лозимки, айни шу хислат янада тўлароқ ва мукамалроқ ҳолда академик Азиз Қаюмовда мужасамлашганлигини фақат шогирдлар эмас, устознинг қўллаб муҳлислари ҳам яхши билишади. Зеро, ҳар бир суҳбатда сўз бораётган мавзуга дахлдор бўлган бир ёки икки байтни устоз ёддан айтиб ўз

ЖАРАЁН

Бунёдкорлик

Равон йўллар

МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТИМИЗНИНГ ЮКСАЛИШИГА ОМИЛ БЎЛМОҚДА

Кейинги йилларда мамлакатимиз автомобиль йўллари жаҳон стандарти талаблари асосида таъмирлаш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 28 октябрдаги қарорига мувофиқ, Инвестиция дастури бўйича амалга оширилаётган Сурхондарё вилояти ҳудудидаги «М-39» «Алмати-Бишкек-Тошкент-Термиз» автомобиль йўлининг 1350-1373 километрнидаги реконструкция ишлари изчиллик билан давом этмоқда. Мазкур объект реконструкция қилиш ишларини Бойсун йўл хўжалиги пудрат-таъмирлаш, фойдаланиш давлат корхонаси зиммасига олган.

Алишер РАҲМОНОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Маълумотларга кўра, объектдаги ер ва тупроқ ишлари ҳамда сунъий иншоотларни қуриш учун корхона республика йўл жағмармаси билан 13 млрд. 798 млн. 889 минг сўмлик шартнома тузган. Рақамларга мурожаат қиладиган бўлсак, бажарилиши лозим бўлган ишлар қиймати режага мувофиқ 1 млрд. 200 млн. сўмни ташкил этса-да, амалда бу кўрсаткич 103 фоизга уддаланган. Объектга 50 нафардан зиёд ишчи ҳамда 34 та замо-

навий техника механизмлари жалб қилинган. Корхона аъзолари томонидан бажарилаётган ишлар сифати кўнгилдагидек, техника ишдан бир зум тингани йўқ. Ишчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Кимдир пайвандлаш ва яна кимдир ер ва тупроқ ишлари билан банд келтириш учун яна ортга қайтади. Ана шундай дамда корхона раҳбари ҳамроҳлигида

қурилиш-монтаж ишларини кўздан кечириб, йўлсозлар ишига ҳам қизиқиш, ҳам ҳайратимиз ортди.

Тажрибали экскаваторчилардан Жума Усмонов, Карим Холназаров, юкловчи Жўрабек Қаҳоров, ҳайдовчилар Файрат Нормаматов, Рустам Бўриев ва бошқалар қурилиш ишларида алоҳида жонбозлик кўрсатаяптилар. Ўз ишига сидқидилдан ёндашаётган корхона бош муҳандиси Зайниддин Бўриев, участка бошлиғи Нёзмат Раҳмонов, усталардан Баҳром Кенжаев, Азамат Раҳмонкулов, Баҳром Ашуров, ишчилардан Иззатулла Тўраев, Бобомурод

Туропов, Файзулла Соҳибов ва бошқаларнинг хизматини алоҳида эътироф этса арзийди.

Мана шундай заҳматли юксак кўрсаткичлар ортда инсон меҳнати ётади. Шу боис, корхона маъмурияти ва касба уюшмаси қўмитаси томонидан ишчи-ходимларга қатор қўлайликлар яратилган. Корхона касба уюшмаси қўмитаси раиси Нёзмат Саидовнинг таъкидлашича, объектдаги ишчилар учун 3 маҳал иссиқ овқат, махсус кийим-бош, ётоқ жой, ювенил ва медицина хизмати ташкил этилган.

Ҳар бир байрамда байрам дастурхонини ташкил қилиш, ишчи-ходимларга совға-салом улашиш корхонамизда анъанага айланган, - дейди биз билан суҳбатда корхона касба уюшмаси қўмитасининг раиси. - Ҳисоб-китобларга кўра, ўтган йилда корхона ишчи-ходимларига 4 млн. сўмга яқин моддий ёрдам кўрсатилган. Бундан ташқари, 16 нафар ишчининг фарзандлари ёзги «Вахшивор» оромгоҳида дам олиб қайтишди, 4 нафар ишчи эса нуфузли сиҳатгоҳларда

бўлиб, саломатлигини тиклади. Жорий йилда эса бу кўрсаткичларни янада ошириш чоралари қидирилмоқда.

Дарвоқе, корхона қошидаги ёрдамчи хўжаликда парвариш қилинаётган 187 бош майда чорва моллари ва 40 қўти асаларидан олинаятган маҳсулотлар ишчилар дастурхонини беэзаб келаётди. Жамоада ҳамма аҳил ва иноқ. Уларнинг аҳиллиги йил сайин иқтисодий кўрсаткичларни юқори бўлишига мустаҳкам пойдевор яратмоқда. Ҳозирги вақтда корхонада ишчилар сони 165 нафардан иборат. Жамоа аъзолари «М-39» «Алмати-Бишкек-Тошкент-Термиз» автомобиль

йўлининг 1350-1373 километрнидаги ишларни бажариш билан бирга туманда ўз тасарруфида бўлган 333 километрлик йўлларга ҳам самарали хизмат қилиб келишяпти.

- 2011-2012 йиллардан бошлаб мазкур объектдаги ишларнинг иккинчи босқичи бошланади. Унда 6 та кўприк қуриш ва 22 км. тўрт паласали йўлга асфальт-бетон ишларини амалга оширишни режалаштиряпти, - дейди биз билан суҳбатда Бойсун йўл хўжалиги пудрат-таъмирлаш, фойдаланиш давлат корхонасининг бошлиғи Салим Раҳмонов.

Бугун юртимизнинг қайси бир гўша ва ҳудудида бўлманг,

барча соҳаларда ислохотлар жадал суръатларда амалга оширилиб, ўзининг бекиёс самарасини бераётди. Аср қурилиши деб ном олган «Тошғуз-зор-Бойсун-Қумқўрган» янги темирйўл линияси, қолаверса, юзлаб маданий-маиший биноларнинг қад ростлагани Сурхон воҳаси аҳлини хушнуд қилмоқда. Чунки равон йўллар уларнинг манзилларини яқин, мушкулни осон қилишга омил бўлади.

Ҳа, йўлларимиз қанчалик равон, пишиқ ва чидамли бўлса, миллий иқтисодиётимизнинг янада юксалишига замин яратилади. Ҳаётимиз эса янада гуллайди ва яшнайди.

ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

Инсон доимо ақл, иймон ва виждон доирасида иш тутиши лозим. Тўғри, инсон борки, хато қилади. Аммо, ўша хатони тузатиш ва бошқа такрорламаслик қатъиятли инсонларгагина хос хусусият.

Иллат излаганга иллатдир дунё

Навоий вилояти Конимех туманидаги «Шўртпеа» қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли Шўртпеа қишлоғида яшовчи Иззатилла Шодмановнинг хатолари эса қатта туяга юк бўлиши мумкин. Қанақасига дейсизми?

Иззатилла қинғир ишларини деб тўрт марта судланди. Биринчи марта Бухоро вилоят судининг ҳукми билан 9 йилга, иккинчи марта Конимех туман судининг қарорига кўра 1 йилга, учинчисида ойллик иш ҳақининг 30 фоизи давлат фойдасига ушлаб қолиш шартли билан 2 йил муддатга ахлоқ тузатиш ишларига, тўртинчи марта эса Конимех туман суди ҳукмига асосан олти йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Давлатимиз сийсати эса инсонпарварлик билан йўрилган. Шу боис, И.Шодманов 2005 йил 10 январь кунини Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 1 декабрь кундаги «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг ўн икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги Фармонига асосан қамқовдан озод қилинди. Ҳа, уни кечирмишди, ишонишди. Хотини ва икки нафар фарзанди олдиға қайтиб, уларга ғамхўрлик қилишига имкон яратиб берилди.

У қарийб тўрт йил тинч-хотиржам яшагандек бўлди. Аслида бу бошқалар назарида шундай туюлган экан. Дарвоқе, бежизга букрини гўр тузатади, дейишмайди. Илгари гиёҳвандлик воситалари билан қонунга хилоф равишда шугулланиб келган И.Шодманов жиноий ҳаракатларини такроран давом эттириб, ўзи экиб, етиштирган, таркибиде 2/3 фоиз гиёҳванд воситаси бўлган «Каннабис» ўсимлигидан «марихуанна» деб аталувчи оғуни тайёрлаб келганиги фош этилди. Бухоро вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан соф оғирлиги 112 граммга тенг бўлган ана шундай оғуни бир шахсга 300 минг сўм эвазига сотган, гиёҳвандлик моддаси ҳолислар иштирокида ҳужжатлаштириб олинди. Шунингдек, унинг хонадон кўздан кечирилганда ҳовлисидаги молхонадан яна 188 грамм марихуанна топилди. Бундан ташқари, И.Шодманов уйда «Ижевск» курул заводида ишлаб чиқарилган, 16 калибрли, бир гиллик стволли, «ИжК» модели, «И 71606» рақамли ош милтиғи ҳамда 9 донга жанговар ўқ-дори ва 2 донга бўш ҳолдаги гилзани ҳеч қандай рухсатномасиз, қонунга хилоф равишда сақлаб келаётганлиги ҳам аниқланди.

Хуллас, Иззатилла Шодманов бешинчи марта суднинг қора курсисига ўтирди. У барча айбини тан олинди, қилмишидан пушаймон эканлигини билдириб, суддан кечирим сўради. Халқимизда, кўр ҳассасини бир марта йўқотади, деган нақл бор. У эса қилмишидан ҳулоса чиқариш ўрнига эгри йўлдан қайтмади. Ва яна ўн уч йил муддатга озодликдан маҳрум бўлди.

2010 йил «Баркамол авлод йили» деб эълон қилинди. Биз фарзандларимизни бундай жирканч иллатлардан қатъий ҳимоя қилишимиз, уларни миллий кадрятларимиз руҳида камол топишлари, етук ва ҳар томонлама баркамол инсон бўлиб етишишларига кўмак бермоғимиз шарт. Ўйлайманки, Иззатиллага ўхшаганларнинг аччиқ қисмати, бошқаларга, айниқса, ёшларга сабоқ бўлади.

Баҳодир НАЗАРОВ,
Ғиждувон туман прокурори

ФАОЛИЯТ

Инновацион лойиҳа ва технологиялар

АМАЛИЁТГА ТАТБИҚ ЭТИЛМОҚДА

Жамоатчи мухбиримиз Наманган муҳандислик-иқтисодий институтининг илмий ишлар бўйича проректори Рустам Мурадов билан ана шу ҳақда суҳбатлашди.

Президентимизнинг 2008 йил 15 июлдаги қарори олим ва тадқиқотчиларимизни янгидан-янги кашфиётларга ундамоқда...

- «Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга татбиқ этишни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» деб номланган мазкур қарорни муҳим дастуриламал, мамлакатимиздаги барча олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасаларида интеллектуал салоҳиятдан самарали фойдаланиш, олимларимиз томонидан олиб борилаётган илмий-тадқиқот натижаларини ҳаётга кенг ва чуқур татбиқ этиш ҳамда фан-таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини мустаҳкамлаш йўлидаги шахдам одим, дейиш мумкин. Айниқса, 2008 йилдан буён Тошкентда ўтказилаётган I, II, III-инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар ярмаркалари мазкур қарор ижросини муваффақиятли таъминлаш гарови вазифасини ўтамоқда. Жорий йилнинг 1-3 март кунлари ўтказилган ярмаркада Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси тавсиясига биноан институтимиздан 7 та лойиҳа баннер ва буклетлар билан иштирок этди.

Институт олимларининг илмий-тадқиқот йўналишлари, уларнинг асосий мазмун-моҳияти, мақсад ва вазифаларига ҳам тўхталсангиз.

- Профессор-ўқитувчиларимиз, асосан, вилоятимиздаги пахта тозалаш тўқимачилик корхоналари ҳамда қишлоқ хўжалиги техника-технологияларини такомиллаштириш йўналишида илмий изланишлар олиб бориб, ишлаб чиқаришга жорий этмоқдалар.

Масалан, механика-технология факультети қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари технологияси кафедраси доценти Т.Маматов ҳамда амалий математика кафедраси ассистенти Ф.Узоқов «Бугун ҳосил қилишда қуёш энергиясидан фойдаланиш эвазига энергия ресурсларини тежаш истеъмоллари» мавзусида ишланма яратишди ва у агросаноат маж-

муаларида маҳсулотларни қайта ишлашда самарали қўлланилмоқда. Таклиф этилган лойиҳа қуёш энергиясидан унумли фойдаланиш имконини беради. Натижада газ, кўмир, нефть маҳсулотлари каби табиий энергия воситалари тежалди.

Шунингдек, технологик машина ва жиҳозлар кафедраси профессори Х.Аҳмадхўжаев, илмий ходим А.Умаровнинг «Аррали жин таъминлагич» мавзусидаги ишланмаси ҳам диққатга сазовор. Ишланманинг моҳияти ва афзаллиги шундаки, жин машинаси хомашё ваалиги зичлигини бошқара олиш имконияти калта, пишиқ ва сифатли тала ҳосил бўлиши ҳамда чигит шикастланишининг сезиларли равишда камайишига олиб келади. Бу янги ихтиро «IAP 208-0058» рақамли талабнома билан тасдиқланган.

Гувоҳи бўлаётганимиздек, институтда тўқимачилик саноати маҳсулотлари технологияси йўналишида олиб борилган долзарб мавзулардаги ишланмалар салмоқдор экан-да?

- Ҳа, шундай. Мисол учун доцент Х.Парпиевнинг «Пилла чикиндиларидан ип йиғириш» ишланмасини олайлик. Унда пилла чикиндиларининг дастлабки чувиш технологик ўтиши таклиф этилади. Яъни, пахта ёки аралаштирилган тала узунлигида қирқилган ипак толаси ҳам елимсизлантирилади, ҳам кимёвий йўл билан ёғсизлантирилади.

Келинг, доцент Х.Ҳайдаров томонидан тайёрланган «Ишлаб чиқаришда тала чикиндиларидан ип ишлаб чиқиш» мавзусидаги янгилик билан танишайлик. Намангандаги йиғирув қўшма корхоналарида ип ишлаб чиқариш жараёнида 12 фоизгача талали чикиндилар ҳосил бўлади. Муаллиф ана шундай муаммо ечимни устида иш олиб борди. Аввало, 3 ва 4-навли пахта толасининг кўрсаткичлари бир хиллиги аниқланди. Сўнг, сараланма пахта тайёрланиб, ип йиғирилди. Йиғирилган ипларнинг ҳоссалари эса иккинчи нав иплари стандартига тўғри келди. Шунингдек, доцент Т.Маматов ва катта ўқитувчи О.Тожибоев ҳам муаллифлигидаги «Маҳаллий

ўғитлар учун цилиндрсимон элак», доцент Р.Ҳошимовнинг «Жин толаларини қийин акратиладиган чикиндилардан тозалаш» ва Пахта толасининг турли қийин ажралувчи ифлосликлардан тозалаш усули», аспирант М.Ризаметова томонидан кашф этилган «Тикув буюмларини яқка тартибда лойиҳаланишнинг ноанъанавий усуллари» мавзулари асосидаги илмий ишланмалар III-ярмаркада муваффақиятли қатнашди. Айниқса, Глобал Экологик халқаро жағмарманинг кичик грантлар дастури бўйича эълон қилинган танловнинг ярим чоррағига чиқиш имкониятига фақат институтимиздан доцент Т.Маматов, ёш изланувчи Ф.Узоқов эга бўлишди. Уларнинг «Бугун ҳосил қилишда қуёш энергиясидан фойдаланиш эвазига энергия ресурсларини тежаш истиқболлари» мавзусидаги энг долзарб ишланмани молиялаштириш масаласи ойдинлаштирилди.

Вилоят пахта тозалаш саноатида қўлланилаётган бетакор ва янги «Пахта хомашёси учун тоштуттич» қурилмасининг афзаллиги ва иқтисодий самарадорлиги ҳақида кўп гапириш мумкин. Агар адашмасам, унга ўзингиз муаллифлик қилгансиз...

- Нокамтарлик бўлса ҳам икки оғиз сўз атай. Тостуттич кириш ва чиқиш қувурлари ҳамда қуйи қисмида оғир жисмлар йиғадиган «чўнтак» мавжуд бўлган ажраткич камерасини ўз ичига олади. Бу асосан пахта тозалаш саноатида қўлланилади. Ундан битта корхона йилига 5-7 млн. сўмгача иқтисодий самара кўриши мумкин.

Эртанги истиқбол албатта, кўп жиҳатдан иқтисодий ҳолатга боғлиқ.

- Нимага ишора қилаётганимизни тушундим. Институтимиз олимлари «ЭкспоМарказ»да бўлиб ўтган Республика ярмаркасида фаол иштирок этиб, ишлаб чиқариш корхоналари билан 170 млн. сўмлик 8 та хўжалик шартномаси тузишга эришдилар. Шартномаларда режалаштирилган ишларни амалга ошириш учун буюртмачи ижрочи илмий техника маҳсулотлари тўла қийматининг 20 фоизини аванс тариқасида тўла беради.

Суҳбатдош:
Қодиржон АБДУКАРИМОВ,
Ўзбекистон Журналистлар ижодий уюшмаси аъзоси

ТИББИЙ ХИЗМАТ

Мамлакатимиз Президентининг Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг 1999-2005 йилларга мўлжалланган Давлат дастури қабул қилиниши юртимизда тиббиёт соҳасидаги ислохотларни чуқурлаштиришда муҳим асос бўлди. Ушбу муҳим ҳужжат ижросини таъминлаш орқали юртимиз аҳолисида сифатли тиббий хизмат кўрсатишнинг энг илғор шакли ва услублари амалга кенг жорий этилди.

Асосий мақсад — инсон саломатлиги

БУ БОРАДА СИРДАРЁ ВИЛОЯТИДА КЕНГ КЎЛАМЛИ ИШЛАР АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Анорбой НОРҚУЛОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Қишлоқ аҳолисида тиббий хизмат кўрсатиш такомиллашди. Қишлоқ врачлик пунктларининг моддий-техник базаси мустаҳкамланиб, улар энг замонавий таъхис аппаратлари билан таъминланди. Соҳа мутахассисларининг касбий малакаси оширилди. Албатта ушбу хайрли сай-ҳаракатлар замирида инсон саломатлигига бўлган алоҳида эътибор мумкин.

Соғлом онадан — соғлом фарзанд дунёга келади. Шу боис юртимизда оналик ва болалиқни муҳофаза қилишга кенг эътибор қаратилмоқда. Бу борадаги ишлар самарадорлигини оширишда муҳтарам Юртбошимизнинг 2009 йил 13 апрелда қабул қилинган «Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлоднинг шакллантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» ва 2009 йил 1 июлдаги «2009-2013 йилларда аҳолини репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва баркамол авлоднинг вояга етказиш бора-сидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги Қарори устувор аҳамият касб этмоқда. Бугунги кунда юртимизнинг ҳар бир вилоятида «Она ва бола» скрининг марказлари фаолият кўрсатмоқда. Ушбу тиббиёт масканларининг моддий-техника базаси тубдан яхшиланиб, энг замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан тўлиқ жиҳозланди.

Гулистон шаҳридаги «Она ва бола» скрининг маркази ҳам янги бинога эга бўлди. Вилоятдаги етакчи қурилиш фирма-

ларидан бири «Пайвандчи» масъулияти чекланган жамияти бунёдкорлари томонидан 127 миллион сўмлик бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

Ушбу скрининг марказида малакали шифокорлар томонидан махсус тиббиёт жиҳозлари орқали янги туғилган чақалоқларни неонатал текширувдан, ҳомиладор аёлларни эса перенатал скрининг ва генетик кўрикдан ўтказиш имкони мавжуд. Шунингдек, марказ махсус автотранспорт билан ҳам таъминланди. Бу эса вилоятнинг марказдан олис энг чекка қишлоқ аҳолисида ҳам замонавий, сифатли тиббий хизмат кўрсатиш имконини берди. Шаҳар туғруқхона бўлимида она ва болалар учун катта қўлайлик яратилди. Тиббиёт масканда «Саломатлик-2» лойиҳаси асосида 46 миллион сўмлик капитал таъмирлаш ишлари амалга оширилди ва янги тиббиёт асбоб-ускуналари билан таъминланди.

- Бу қўлайликдан беҳад мамнун бўлдик, - дейди туғруқ бўлими бош шифокори Марям Ҳошиматова. - Тиббиёт муассасасида фарзанд кутаётган, даволанаётган оналарга малакали, сифатли тиббий хизмат кўрсатиш бундан буён янада такомиллашади.

Муҳтарам Юртбошимиз раҳнамоллигида аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга қаратилган изчил ислохотлар қўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. Мамлакатимиз тиббиёт тизимида амалга оширилаётган ислохотлар янгилинилар жараёни эртанги кунимиз тараққиётини қафолатлашга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

БИЗНИНГ ШАРХ

Президентимиз Ислоҳ Каримов Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида қилган маърузасида ташқи сиёсат — давлатимиз фаолиятининг устувор йўналишларидан бири эканлигини таъкидлаган эди. «Минтақамиздаги ва бутун дунёда юзага келаятган мураккаб геосиёсий шароитда бизнинг зиммамизда мамлакатимизнинг хавфсизлиги ва барқарорлигини таъминлаш, деб уқтирди Юртбошимиз, - шу муқаддас заминимизда ҳукм сураётган тинч-осойишта ҳаётни сақлаш каби бири-бирдан масъулиятли ва кенг қўламли бир қатор вазифалар борки, юртимизнинг, жондан азиз фарзандларимизнинг бугунги ва эртанги кунини ана шу масалаларни қанчалик муваффақият билан ҳал этишимизга боғлиқдир».

Ташқи сиёсат

УНИНГ МАЪНАВИЙ-ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ
МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРИМИЗГА МОС

Қобилбек КАРИМБЕКОВ,
ЎЗМТРК сиёсий
шарҳловчиси, Халқаро
ANTIQUE WORLD
(Антик Дунё) илмий
академиясининг доктори

Ташқи сиёсатнинг устувор мазмун-моҳияти маънавий қадриятлар ва маърифий соҳадаги ривожланишлар билан боғлиқ. Давлатимиз ташқи сиёсатининг маънавий-маърифий асослари ҳақида ўйлаганда, биз, аввало, мамлакатимиз ва жамиятимиз ривожини бевосита алоқадор бўлган, кенг қамровли мақсадларни амалга оширишда ҳал қилувчи ўрин эгаллайдиган режа ва вазифаларни ҳисобга олишимиз даркор.

Мустақил давлатнинг ташқи сиёсати ва унинг маънавий омили қатор тарихий жараёнлар, ҳуқуқий ва фалсафий тушунчалар билан узвий боғланган. Улардан айримларини ташқи сиёсатимизнинг маънавий илдизлари билан таққослашга ҳаракат қиламиз.

XX асрнинг сўнгги ўн йиллиги мамлакатимиз тарихида кескин ижтимоий-сиёсий ва халқаро тараққиётдаги ўзгаришлар даври эканлиги билан ажралиб туради. 1991 йил 31 августда Ўзбекистоннинг давлат мустақиллиги эълон қилинган, истиқлолни му-

стаҳкамлаш ва унинг имкониятларини тез ва дадил рўйбга чиқариш мақсадида қатор муҳим сиёсий ҳужжатлар қабул қилинди. Бунинг бош омили — мустақиллик, биринчи навбатда, халқ томонидан сиёсий жиҳатдан англаноми ва қалбдан ҳис этилмоғи керак эди.

Ташқи сиёсатнинг маънавий масалалари ҳақида гап кетганда, асосий қонуни — Конституция ва давлатимиз рамзларини ҳам эслатиб ўтиш аҳамиятлидир. 1992 йил 8 декабрда қабул қилинган Бош Қомусимизнинг IV боби «Ташқи сиёсат» деб номланган бўлиб, ушбу боб битта модда, яъни 17-моддани ўз ичига олган. Унда ташқи сиёсатимизнинг маънавий-маърифий, инсонпарвар, тинчлик мақсадида қаратилган йўналишлари ўз ифодасини топади: «Ўзбекистон Республикаси халқаро муносабатларнинг тўла ҳуқуқли субъектидир. Унинг ташқи сиёсати давлатларнинг суверен тенглиги, куч ишлатмаслик ёки куч билан таҳдид қилмаслик, чегараларнинг дахлсизлиги, низоларни тинч йўл билан ҳал этиш, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик қоидаларига ва халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган бошқа қоидалари ва нормаларига асосланади.

Республика давлатнинг, халқнинг олий манфаатлари, фаровонлиги ва хавфсизлигини таъминлаш мақсади-

да иттифоқлар тузиши, ҳамдўстликларга ва бошқа давлатлараро тузилмаларга кириши ва улардан ажралиб чиқиши мумкин».

Ўзбекистон ташқи сиёсатининг маънавий жабҳаларини бойитишда 1991 йил 18 ноябрда давлат байроғи, 1992 йил 2 июлда давлат герби ва 1992 йил 10 декабрь кунини давлат мадҳиясининг қабул қилиниши улкан сиёсий воқеалар сирасига қиради. Маълумки, «Ўзбекистон Республикасининг Давлат тили тўғрисида»ги қонуни илгарироқ, 1989 йил 21 октябрда қабул қилинган эди. Мазкур қонунга бир қатор ўзгариш ва қўшимчалар киритилиб, ислохотлар руҳига мослаштирилди.

Ташқи сиёсатимизга ва унинг маънавий илдизларига дахлдор ана шундай ҳуқуқий ҳужжатлар сирасига яна «Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсий фаолиятининг асосий принциплари тўғрисида»ги (1996 йил 26 декабрь), «Ўзбекистон Республикасининг ташқи иқтисодий фаолияти тўғрисида»ги (2000 йил 26 май), «Ўзбекистон Республикасининг Давлат чегараси тўғрисида»ги (1999 йил 20 август) қонунлари, «Ўзбекистон Республикасининг ҳарбий Доктринаси» (1995 йил 30 август) каби ҳужжатларини ҳам киритиш мумкин. Шундай қилиб, мустақил ички ва ташқи сиёсатимизнинг мустаҳкам ҳуқуқий асос-

лари яратилди. Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий ислохотлар жараёни узлуксиз давом этмоқда. Бу жараён ташқи сиёсий омилиларда ҳам акс этиб, демократик ўзгаришларнинг таркибий қисми ва ўзаги бўлиб қоляпти.

Истиқлолга эришганимиздан бери ўтган тарихан қисқа давр ичида Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида ўзининг муносиб ўринини эгаллади. Юртимизнинг дунёдаги обрў-эътибори юксалиб бораётгани, энг аввало, мамлакатимизда демократик ва бозор иқтисодиёти ислохотларини амалга ошириш натижасида қўлга киритилаётган улкан ижобий ўзгаришлар, уларнинг халқаро ҳамжамият томонидан эътироф этилишида мужассам бўлмоқда. Бу - Ўзбекистонимизнинг дунё аҳлига яхши маълум бўлган, Марказий Осиёда барқарорлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга, минтақамизни ядро қуролидан холи бўлган ҳудудга айлантириш борасидаги ташаббусларининг амалий самарасида ўз ифодасини топиб келмоқда. Шунингдек, Ўзбекистоннинг халқаро сиёсат майдонида (БМТ, ШХТ, ЕХХТ, НАТО, МДҲ ва бошқа ташкилотлар) олиб бораётган ҳар томонлама пухта ишланган, чуқур ўйланган ташқи сиёсатининг натижаси сифатида намоён бўлмоқда.

Ўзбекистон раҳбари Ислоҳ Каримов халқаро анжуманларда, мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ва маънавий ҳаётидаги йирик тадбирларда ташқи сиёсатнинг бош омилини, таъбир жоиз бўлса маънавий йўналишдаги асосий мақсадни ёрқин ифода этиб келмоқда: «Бугунги кунда мамлакатимиз олиб бораётган ташқи сиёсатининг таг-томирида ҳеч кимга сир бўлмаган бир мақсад турибди - Ўзбекистон манфаати ва яна бир бор Ўзбекистон манфаати. Бизнинг бу соҳадаги барча қадам ва ҳаракатларимиз фақат ана шу эзгу мақсадни амалга оширишга қаратилган, десам, аини ҳақиқат бўлади».

Шу тариқа, ўтган давр мобайнида Ўзбекистон ташқи сиёсати ва унинг маънавий олами мамлакат миллий манфаатларига мос келадиган ўзаро фойдали ва фаол дипломатияга, ҳамкорлик йўлига хизмат қилиб келмоқда. Демак, тинчлик ва маънавият ғояси ўзаро уйғун экан, бу эзгу ният жаҳон оқошталлигига ҳам қатта ҳисса қўшаверади.

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Кукунлар яна осмонда

Бутун Европада вулқон кукунини булутлари туфайли 500дан зиёд рейслар бекор қилинган.

Қолган 28 мингта парвознинг катта қисми муддатидан кеч амалга оширилган. Аини пайтда ҳам Италия, Португалия, Франция, Испания давлатларида ҳаво ҳаракатлари мунтазам ўзгариб турибди. Эслатиш жоиз, шу йилнинг 14 апрелида ҳаракатга келган Исландия вулқони Европа ҳаво кенгликларини 5 кун ёпилиб қолишига сабаб бўлган. Бу Иккинчи жаҳон урушидан кейинги энг катта кўрсаткичдир. Авиакомпания ва сайёҳлик фирмаларининг кўрган зарари 2,5 млрд. еврога етган, 8 млн. йўловчи ўз манзилига етиб бормасан.

Йирик кўпоровчилик

Прокда амалга оширилган қатор кўпоровчиликлар 58 нафар одамнинг ҳаётига зомин бўлган, 200 нафарга яқин одам жароҳатланган.

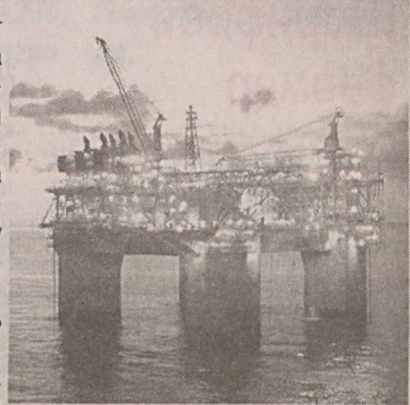
ИТАР-ТАСС тарқатган хабарларга кўра, энг катта теракт Эл-Хиллада рўй берган. Маълум бўлишича, шаҳарда 2та миналаштирилган автомобиль портлатилган.

Қудуқ қачон ёпилади?

Euronews телеканали хабарича, «British Petroleum» муҳандислари Мексика қўлтиғига нефтининг оқиб кетишини тўхтатишга ёрдам берадиган янги гўмбаз қуришга киришган.

Экологик ҳалокат учун жавобгар компания вакилининг айтишича, конструкция ҳафта ўртасида тайёр бўлади. Бундан ташқари муҳандислар яқин кунда Мексика қўлтиғи тубидаги нефть қудуғини резина мослама билан ёпишга уриниб кўришади. Портлаш шу йилнинг 20 апрелида Янги Орлеандан 210 км. жанубий-шарқда жойлашган нефть платформасида рўй берган, оқибатда 11 нафар киши ҳалок бўлган, сувга чиқиб кетган нефть доғлари туфайли ҳудуд экологиясига жиддий зарар етган.

Рикшалар таъқиқланди

Нью-Дехли маъмурияти кузги Ҳамдўстлик уйишлари арафасида келгуси душанбадан бошлаб шаҳар рамзига айланган аравалар ҳаракатини таъқиқлаб қўйди.

Расмийларнинг фикрича, ушбу ўрта аср ҳаракат воситаси (рикша) замонавий мегаполис имиджига путур етказди.

Филиппинда сайлов

Филиппин аҳолиси янги давлат раҳбари номзодларига овоз берган.

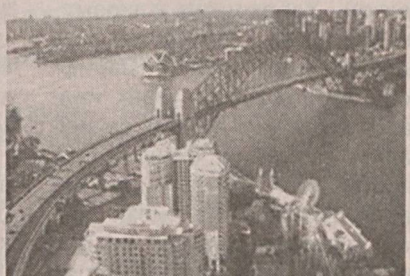
Шунингдек, улар 17 мингдан ортиқ лавозимлар учун, жумладан, парламент депутатлари ва жойлардаги ҳокимият вакиллари ҳам сайлашган. Овоз бериш ҳуқуқига эга 50 миллион филиппинликлар учун 36 мингдан ортиқ сайлов участкалари ташкил этилди. Давлат раҳбарлигига 9 нафар номзод даъвогар ҳисобланади. Филиппин собиқ мудофаа вазири 45 ёшли Гилберто Теодоро, 50 ёшли сенатор Беннигно Акино ва 60 ёшли бизнесмен ва сиёсатчи Мануэль Виллар шулар жумласидан.

Шароит яхши, аммо...

Австралия фарзанд туғилиши ва уни тарбиялаш учун энг яхши шароитга эга мамлакат деб тан олинган.

Бу ҳақда Болаларни қўқариш халқаро инсонпарварлик ташкилоти маърузаси гувоҳлик беради. Иқтисодий, таълимий, тиббий кўрсаткичлар асосида таҳлилчилар австралияликлар ўз болалари учун энг яхши келахакни тақдим этишлари мумкин. Шунга қарамай, мамлакатда абортлар орасида болалар ўлими юқори кўрсаткичларда қолмоқда.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси куйидаги материалларни тайёрлаш учун тендер эълон қилади:

партия билетини, ҳисоб varaқаси, плакат, партия нишонлар (кўкрак нишони, вымпель), календар, буклетлар.

Мурожаат учун телефонлар: 239-45-77, 244-81-28

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Тошкент шаҳар кенгаши Ижроия қўмитасига Тошкент шаҳар Статистика бошқармаси томонидан берилган № 377-13.09.2004 йил ОКПО 20392249 гувоҳнома йўқолганлиги сабабли, эътибордан соқит ҳисоблансин.

Наманган шаҳридаги «Саломатлик техник сервис» хусусий корхонаси ўз фаолиятини тўхтатади. Барча даъволар эълон чиққан кундан бошлаб икки ой давомида қабул қилинади.

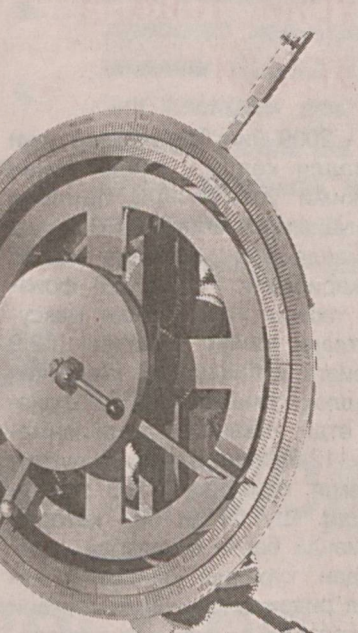
РАНГИН ДУНЁ

Мана юз йилдики Греция қирғоқларидан топишган номаълум қурилманинг чигал механизми дунё олимларини ўйлантириб келади. Яқинда халқаро олимлар гуруҳи эраимиздан аввалги II асрда яратилган ушбу қурилмани қадимда ҳисоблаш машинаси сифатида фойдаланилган, деган хулосага келишди.

Махфуза ХУДАЙБЕРГАНОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

1902 йили маржон қидирувчилар Антикутер оролига туташ ўртаер денгизининг 42 м. чуқурлигида ётган кема қолдиқлари орасидан аллақандай номаълум қурилмани топиб олишади. Қурилма мураккаб механизмга эга бўлгани боис, аввалига у нима учун мўлжалланганини ҳеч ким англамади. Боши қотган мутахассислар унга «Антикутер механизми» дея ном бериб қўя қолишади. Кейинроқ, тадқиқотлар чоғида ушбу қурилма ўзига хос ҳисоблаш машинаси экани маълум бўлади. Айтишларича, инсон қўли билан яратилган энг биринчи калькулятор айнан мана шу қурилма экан. У замонавий калькулятор каби барча математик амалларни бемалол бажара олган. Шунингдек, қурилмада ой, кун ва йил ҳисоби тақвими тасвирланган бўлиб, ҳатто қуёш ва ойнинг тутилиш кунига аниқлашнинг имкони бўлган. Олимларнинг қайд этишича, қурилма ўз даврида нафақат астрономик, балки бошқа бир қанча мураккаб амалларни ҳам бажара олган.

Бронзадан ясалган ушбу қурилма аввалига 315х190х100 мм. ҳажмидаги ёғоч қутида жойлаштирилган бўлиб, у қўл ҳаракати ёрдамида бошқарилган. Қурилманинг мукамал механизми олимларни йиллар давомида қатор тадқиқотлар ўтказишга ундайди. Масалан, 1950 йилдан 1970 йилга қадар тарихчи олим Дерек Солла Прис кема қолдиқларини ўрганиш билан машғул бўлган. У ўз хулосасида Антикутер механизми аслида ўта қадимги астрономик калькулятор эканини эътироф этади. Қолаверса, Жак Ив

Кусто томонидан 1970 йили чўккан кема қолдиқлари орасидан топиб олинган қадимги танга ёрдамида Антикутер механизмининг олиб кетаётган кема эраимиздан аввалги 85 йилда ҳалокатга учрагани аниқланади.

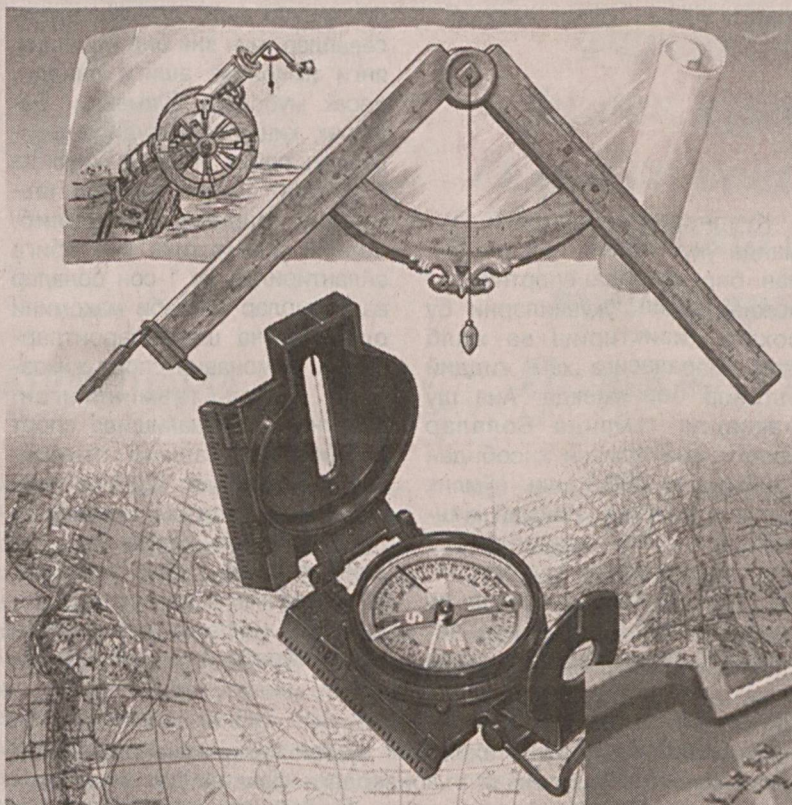
Тарихий манбаларда келтирилишича, Антикутер Родос оролида иxtиро қилинган бўлиши мумкин. Негаки, кемадаги юк текширилганида, айнан мана шу оролга тегишли бўлиб чиқади. Айрим тадқиқотчиларнинг таҳминига қараганда, кашфиёт илм-фанда маълуму машҳур астроном, олим Гиппархга тааллуқли бўлиши ҳам мумкин. Афсуски, мана шундай ноб қурилмани қайтадан яратишнинг сира иложи йўқ экан. Олимларнинг фикрича, ўшанда Антикутерлардан асосан илм-фанга яқин кишиларгина фойдалана олишган. Бронза қимматбаҳо металл саналгани боис, ўша даврларда кўпгина фойдали

Қадимги кашфиётлар

ЁХУД «АНТИКУТЕР» — ҚАДИМГИ КАЛЬКУЛЯТОР

буюмлар ҳам яроқсиз қурилмалар каби эритиб юборилган. Яхшиямки, ҳалокатга учраган кемани ҳеч ким топа олмаган, акс ҳолда бу ноб топила металл йиғувчиларнинг қўлида парча-парча бўлиб кетарди. Сақланиб қолинган қурилма қадимги грекларнинг ўша даврда нечоғли юксак техник даражага эга бўлганидан далolat беради. Негаки, мана шунга ўхшаш астрономик «калькулятор» орадан минг йиллар ўтиб Ал-Беруний томонидан (эраимиздан аввалги 996 й.) иxtиро қилинган эди.

Компас

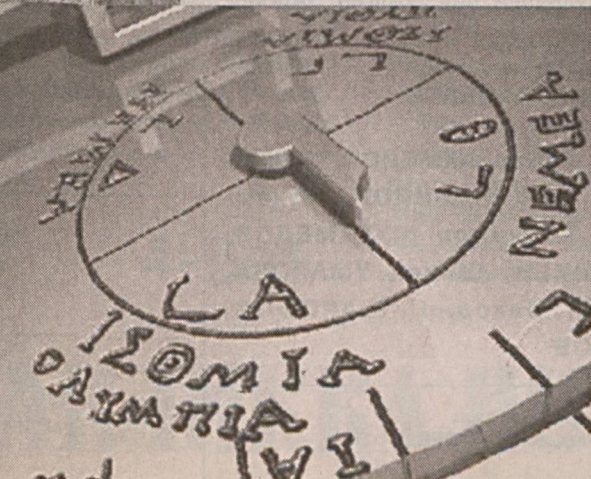
Компас ҳам худди қоғоз каби қадимда хитойликлар томонидан кашф қилинган. Хитойлик файласуф Хэнь Фэй-Цзиннинг баённомасида «калькулятор», қадимги хитойликлар эраимиздан аввалги III асрдаёқ жанубни аниқлай оладиган қурилмадан фойдаланишган. Ушбу қурилма худди қошиқчага ўхшаш деталдан

иборат бўлиб, у мис ёки ёғоч пластина устида қўл билан айлантирилганда тўхтаганидан сўнг жануб томонни кўрсатган. Олимларнинг фикрига кўра, энг қадимги компас мана шундай кўринишда бўлган. XI асрга келиб Хитойда илк бор сунъий магнитдан ишланган кўрсаткичли компаслар пайдо бўла бошлади. Улар балиқ кўринишида бўлиб, сувга солинганда тумшуги билан жанубни кўрсатиб турган. Шу асрнинг ўзига яна бир хитойлик олим Шень Гуа магнитнинг хусусиятларидан яхшигина хабардор

да у магнит кўрсаткичлар аниқ жанубни кўрсатмаётганини, балки озроқ янглишаётганини фаҳмлайди. Шунингдек, у бунинг сабабларини ўрганиб, бунда географик меридиан билан магнит мос келмай бурчак ҳосил қилаётганини аниқлайди. Шень Гуадан сўнг яшаган олимлар эса Хитой худудидида бундай бурчакларни аниқлаб, уни «магнитга йўналган бурчак» деб аташади. Шундан сўнг, XII асрга келиб хитойликлар компаси европалликлар кемасининг бош қисмига ўрнатилиб, араб, испан, немис ва португаллар орасида шухрат қозонади.

XIV асрда италиялик олим Флавио Жойя компаснинг янги турини иxtиро қилади. Унинг бу кашфиёти компаснинг кейинги даврда янаям тараққий этишига сабаб бўлади. Айнан компас денгиз саёҳатининг ривожига улкан ҳисса қўшгани сир эмас. Негаки, у очик денгизда манзилни тўғри аниқлай оладиган биринчи кузатув қурилма ҳисобланади. XV асрга келиб испаниялик ва португалиялик денгизчилар компасга таянган ҳолда узок юртларга саёҳатга чиқишган. Шунингдек, унинг ёрдамида нафақат денгиз, балки илк бор океан узра саёҳат ҳам амалга оширилган эди.

бўлгани боис компаснинг яна бир қанча турларини иxtиро қилади. Илмий ишлари жараёни-

НИГОХ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

бу маконда милоддан аввал-
ги II ва III асрларда ҳаёт гуллаб-
яшнаган. Кишилар тўқ ва фа-
ровон умр кечиришган. Қадим-
шуносларнинг хулосаларига кўра,
қалъа ҳарбий истеҳком вази-
фасини бажарган. Унинг атрофида
аҳоли яшаш манзиллари, қишлоқлар
бўлган. Манбаларда Носириддин Рабғузий
таваллуд топган қишлоқ Работи
ўғиз тарзида келтирилади. Хоразмда
айнан рабоб атамаси билан юритилувчи
ягона қишлоқ мавжуд бўлиб, ҳозир-
да у Қизилравот дейилади. Тарихчилар
Носириддин Рабғузий ана шу манзилда
таваллуд топган деб ҳисоблашади.

Богот тумани деҳқончилик-
ка асосланган. Туманда асосан,
пахта, бўғдой ва шоли етиштирилади.

Бугунги кунда ерлар, асосан,
фермер хўжалиқларига бўлиб
берилган. Фермер хўжалиқлари
фаолиятининг таҳлили шундан
далолат берадики, ишлаб чиқариш
самарадорлиги тобора юксалиб
бормоқда. Туманда ҳосили йиғиштириб
олинган бўғдой майдонларига шолени
кўчатлаб ўтказиш тажрибаси кенг
қўлланилмоқда. Натижада, бир
мавсумда икки бор ҳосил олишга
муваффақ бўлиняпти. Дастлаб, со-
биқ Богот ширкат хўжалигида
қўлланган бу усул эндиликда вилоят
миқёсида кенг жорий этилмоқда.

Шарифбой
фермер

Президентимизнинг деҳқон
тўқ бўлса, мамлакат бадавлат
бўлади, деган фикрларини бо-
ғотликларга бемалол татбиқ

Шарифбой ака ҳар йили олин-
ган фойда, қолаверса, лизинг
воситасида техникасини кўпай-
тиришга ҳаракат қилади. Ша-
рифбой акани фақат яхши пах-
такор ва галлакор, деб ўйла-
сангиз адашасиз,- дейди ҳам-
роҳимиз туман фермерлар
уюшмаси раиси Абдулла То-
жиев. - У етиштирган беҳи, таъ-
ми оғизда қоладиган ширин
узумларни бу атрофда топиш
жуда мушкул. Йўл бўйига экил-
ган, мевага кирган жийдалар-
га эътибор бердингизми? Бу-
лар ҳам эл фаровонлиги учун.

Режаларни ҳар йили ортиги
билан бажаришга эришадиган,
ўтган йили 30 млн. сўмдан зиёд
соф фойда олган, топангани
хайр-саховат йўлида аямаяди-
ган Шарифбой ака билан суҳ-
батлашамиз.

- Деҳқоннинг асосий ўй-фи-
ри ҳосил мўл, об-ҳаво яхши
келиши, режаларни ортиги би-
лан бажариб, эл-юрт олдида
юзи ёруғ бўлиши, кўпчиликка
нафи тегишини хоҳлайди,- дей-
ди у. - 2008 йил мен учун жуда
омадли келди. Вилоятимизга
ташриф буюрган муҳтарам
Юртбошимиз билан учрашиш,
у киши билан юзма-юз суҳбат-
лашиш бахтига муяссар
бўлдим. Мана Президентимиз-
нинг ғамхўрлиги, тавсия ва
кўрсатмаларига амал қилиб кам
бўлмаямиз.

Молиявий
таянч

Инкирозга қарши чоралар
Дастурига асосан агросаноат
мажмуи тармоқларини тарақ-
қий топтиришда минибанк ти-
зими ўрнини янада мустаҳкам-
лаш, унинг барқарор ривожла-
нишини таъминлаш учун комп-
лекс чора-тадбирлар кўрилмоқ-

ФАОЛИЯТ

Ислохотлар самараси

ЮРТНИНГ ОБОДЛИГИ ВА ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИДА
АКС ЭТМОҚДА

дек, туман газлаштириш кор-
хонасида махсус касса шахоб-
часи ташкил қилиниб, унда
аҳолидан коммунал ва бошқа
турдаги тўловларни қабул
қилиш йўлга қўйилган. Банк то-
монидан «Музаффар-Машхура»
хусусий корхонасига гўштни
қайта ишлаб чиқарадиган техно-
логия сотиб олиш учун 70
млн. сўм, «Асалхон-Даврихон»
МЧЖга иссиқхона қуриш мақ-
садида 35 млн. сўм кредит бе-
рилди. «Бешариқ-сут» МЧЖга
супни қайта ишлайдиган техно-
логия сотиб олиш мақсадида
50 млн. узоқ муддатли имтиёз-
ли кредит, «Богот» фермер
хўжалигига томчилатиб суғо-

корлик билан шуғулланаётган
ишбилармонлар оғирини ен-
гил қилиш, кредит билан таъ-
минлашдир.

Келажак
пойдевори

Боготликлар орасидан рес-
публика миқёсида фаолият
кўрсатаётган етук олим, фан,
санъат арбоблари, машҳур
спортчилар етишиб чиққан.
Ҳаммага маълумки, боланинг
тақдири, эртанги кунини у таъ-
лим оладиган маскан - мактаб-
га боғлиқ. Бекорга мактабни
келажак пойдевори деб аташ-
майди.

- Туманимизда 49 та ўрта таъ-
лим мактаби, 4 та мактабдан
ташқари ва 26 та мактабгача
таълим муассасаси фаолият
кўрсатмоқда,- дейди туман халқ
таълими бўлими мудири Озод
Рўзметов. - 2004-2009 йиллар
давомида Давлат умулмиллий
дастури доирасида жами 38 та
мактаб бюджет маблағи ҳисо-
бидан тўла таъмирланиб, битта
мактаб янгидан қуриб фойда-
ланишга топширилди.

2009 йилда тумандаги 4-сон
мактаб «Энг обод таълим му-
ассасаси» кўрик-танловининг
вилоят босқичида биринчи
ўрин, республика босқичида
фахрли ўринлардан бирини
эгаллади. Шу ўринда мактаб
жамоаси ўзига қарашли 0,80
га. боғдан унумли фойдаланиб,
4 млн. сўм даромад кўрганини
алоҳида таъкидлаш жоиз. Мак-
табда иқтидорли ўқитувчилар
талай. Бошланғич синф ўқитув-
чиси Гулсара Раҳимованинг иш
тажрибаси туман миқёсида бир
неча марта оммалаштирилган
фикримиз исботидир. Те-
варак-атрофи обод, саранжом-
саршита, замонавий ўқув жи-
ҳозлари билан таъминланган
синф хоналари, жонқуяр устоз-
ларию, билимга чанқоқ ўқувчи-
ларини кўриб бу мактабга бе-
жизга «Энг обод таълим муас-
сасаси», деган ном берилма-
ганига ишонч ҳосил қилдик.

Спорт —
миллат ғурури

Қувонарлиси шундаки, ту-
манда ўқув-тарбия ишлари би-
лан бир қаторда спортни ри-
вожлантириш, ўқувчиларни бу
соҳага қизиқтириш ва жалб
этиш масаласига ҳам жиддий
эътибор берилмоқда. Ана шу
мақсадда туманда Болалар
спорт жамғармаси ҳисобидан
2005 йилда 302,3 млн. сўмлик
спорт мажмуаси, Найман қиш-
лоғидаги 22-сон мактабда 123
млн. сўмлик спорт зали қурил-
ди. 2008 йилда 17-мактаб ва
спорт мактаб-интернатда за-
монавий спорт заллари барпо

этилиб, ҳар бири 10,6 млн.
сўмлик спорт инвентарлари
билан жиҳозланди. Ҳозирги
кунда тумандаги таълим муас-
сасаларида 48 та спорт зали,
50 та баскетбол, 49 та волей-
бол, 10 та футбол, 36 та қўл
тўпи, 42 та мини футбол май-
дони ва 2 та теннис кортлари
мавжуд. 2 та спорт мактаби ва
1 та спорт мактаб-интернати
фаолият кўрсатмоқда.

- Ҳозиргидай шароит, замо-
навий ўқув жиҳозлари, компью-
терлар, ўқиш ва спортга эъти-
борни, биз фақат орзу қилган-
маиз, - дейди туман халқ таълими
мудири Озод Рўзметов. - Орзу-
ларимизга истиқлол туйғайли

эришдик. Биз бундан гурурла-
намиз. Эшитялгимиз, ҳатто бориб
керак, ҳеч қайси мамлакатда таъ-
лим соҳасига биздагидай эъти-
бор берилмайди. Бунинг учун
таълим соҳасига катта эътибор
қаратаётган, ҳар томонлама
қўллаб-қувватлаётган Юртбоши-
миздан миннатдоримиз. Биздан
бугун талаб этиладиган ягона
нарсан - кунт ва ҳаракат, қолавер-
са, фидойилиқдир.

Туманда намунали мактаб-
лар кўпчиликини ташкил қи-
лади. Шу ўринда 1-сон спорт мак-
табини алоҳида тилга олиш
жоиз.

2007 йилда тумандаги Беша-
риқ қишлоқ ахли, хусусан, спорт-
севарлар учун яна бир қўлайлик,
янги имконият эшиғи очилди,
десак муболаға бўлмайди. Бе-
шариқ қишлоғи ҳудудда жой-
лашган собиқ И.Дўсов клубида
47,8 млн. сўмлик капитал таъ-
мирлаш ишлари бажарилиб,
бадий гимнастика мактабига
айланрилди ва 1-сон болалар
ва ўсмирлар мактаби макомини
олди. Барча шарт-шароитлар-
га эга, замонавий спорт жиҳоз-
лари билан таъминланган,
спортнинг 8 йўналишида спорт
секциялари ташкил этилган
спорт мактабига 1200 га яқин
ийигит-қиз мунтазам шуғуллана-
ди. Уларга ўз касбининг фи-
дойи усталари сабоқ бермоқда.
32 нафар малакали мутахассис-
нинг 22 нафари 1 разрядли
спорт мураббийи, 1 нафари ха-

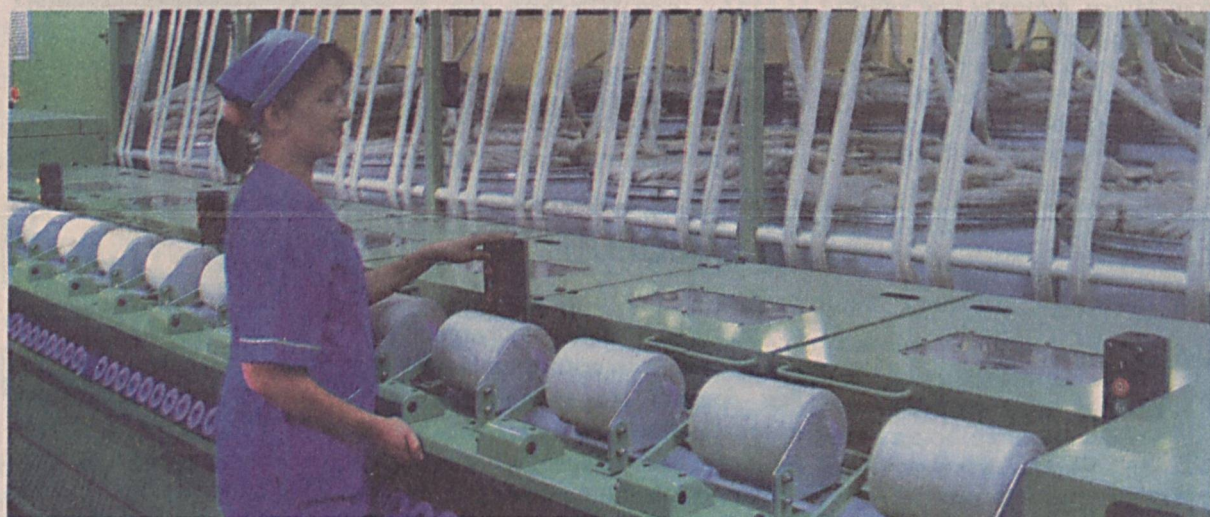
лқаро тоифадаги спорт устози,
1 нафари спорт устози, 5 нафа-
ри спорт устозлигига номзод
мураббийлардир. Шунинг ҳам таъ-
кидлаш жоизки, улар орасида
хизматлари муносиб баҳоланиб,
2008, 2009, 2010 йилларда спорт-
нинг самбо қураши бўйича Ўзе-
бекистон чемпиони унвонига са-
зовор бўлган, 2009 йилда Тош-
кент шаҳрида бўлиб ўтган Осиё
биринчилигининг кумуш меда-
ли соҳиби ва шу йили Болгария-
нинг Самаков шаҳрида ўтка-
зилган жаҳон биринчилигида
ёшлар ўртасида фахрли ўрин-
лардан бирини эгаллаган ёш
спортчи Қахрамон Ибодуллаев
ана шу мактабда таҳсил олмоқ-
да. Мактаб тарбияланувчиси До-
ниёр Эломов «Умид ниҳолла-
ри-2009» спорт мусобақасининг
вилоят босқичида спорт гимна-
стикаси бўйича қатнашиб, би-
ринчи ўринни эгаллади. Респу-
блика босқичида бронза медали
соҳиби бўлган Журъатбек Бол-
таев шахмат бўйича вилоят очик
биринчилигида қатнашиб, 3-
ўринни қўлга киритди. Мазкур
мактаб тарма жамоаси жорий
йилнинг февраль ойида бокс
бўйича вилоят очик биринчи-
лигида 2-ўринга сазовор бўлиш-
ди. 2008 йили Туркиянинг Ис-
танбул шаҳрида ўтказилган жа-
ҳон биринчилигида Ўзбекистон
шаънини муносиб ҳимоя қилиб,
2-ўринни эгаллаган Болтабой
Болтаев билан наинки мактаб
жамоаси, балки боготликлар ҳам
фахрланишади.

Мактаби номини нафақат
республикага, балки бутун ду-
нёга танитиш мақсадида меҳ-
нат қилаётган жамоанинг ният-
лари улғ. Қисқа муддат ичида
бир нечта республика чемпио-
ни тайёрлаган, 30 нафардан
зиёд спорт устаси, 100 нафар-

хоналарни қўллаб-қувватлаш ва
рағбатлантириш, экспорт са-
лоҳиятини мустаҳкамлаш бўйи-
ча қабул қилинган амалий чо-
ралар муҳим аҳамиятга эга
бўлди. Масалан, тумандаги 3
та энгил саноат корхоналари
томонидан 5,6 млрд. сўмлик
саноат маҳсулотлари ишлаб
чиқарилди. 2,5 млн. АҚШ дол-
лари миқдорида маҳсулот экс-
порт қилинди. Тижорат банк-
лари томонидан кўрсатилган
ёрдам маҳсулот экспорт қи-
ладиган корхоналарнинг барқа-
ли соҳиби ва шу йили Болгария-
нинг Самаков шаҳрида ўтка-
зилган жаҳон биринчилигида
ёшлар ўртасида фахрли ўрин-
лардан бирини эгаллаган ёш
спортчи Қахрамон Ибодуллаев
ана шу мактабда таҳсил олмоқ-
да. Мактаб тарбияланувчиси До-
ниёр Эломов «Умид ниҳолла-
ри-2009» спорт мусобақасининг
вилоят босқичида спорт гимна-
стикаси бўйича қатнашиб, би-
ринчи ўринни эгаллади. Респу-
блика босқичида бронза медали
соҳиби бўлган Журъатбек Бол-
таев шахмат бўйича вилоят очик
биринчилигида қатнашиб, 3-
ўринни қўлга киритди. Мазкур
мактаб тарма жамоаси жорий
йилнинг февраль ойида бокс
бўйича вилоят очик биринчи-
лигида 2-ўринга сазовор бўлиш-
ди. 2008 йили Туркиянинг Ис-
танбул шаҳрида ўтказилган жа-
ҳон биринчилигида Ўзбекистон
шаънини муносиб ҳимоя қилиб,
2-ўринни эгаллаган Болтабой
Болтаев билан наинки мактаб
жамоаси, балки боготликлар ҳам
фахрланишади.

Инкирозга қарши чоралар
Дастурини амалга ошириш
доирасида солиқ имтиёзлари
ва преференциялар бериш
ҳисобидан 13,4 млн. сўмдан
ортиқ маблағ хўжалик субъект-
лари тасарруфида қолдирил-
ди. Шунингдек, туманда иқти-
содий ўсишни таъминлаш, янги
иш ўринларини ташкил этиш,
аҳолининг даромад ва фаро-
вонлигини оширишда тобора
муҳим ўрин тутаётган кичик биз-
нес ва хусусий тадбиркорлик-
ни жадал ривожлантириш, рағ-
батлантириш ва қўллаб-қувват-
лашга ҳам алоҳида эътибор
қаратилди.

2009 йилда туман иқтисодиё-

қилса бўлади. Бу гап гўё Богот
фермер хўжалиғи раҳбари Ша-
рифбой ака Ражабов учун ай-
тилгандай. Фермер 203,7 гектар
ерда деҳқончилик қилади. 60 на-
фардан зиёд киши доимий иш
билан таъминланган. Энг муҳи-
ми, об-ҳаво қандай келишидан
қатъий назар ҳар йили давлатга
маҳсулот сотиш режасини ор-
тиги билан бажаради.

- Деҳқончиликда нимага
эришган бўлсан, буларнинг ба-
рида раҳматли устозим, уста
деҳқон, Ўзбекистон Қахрамо-
ни Машариф Қувовнинг хиз-
матлари бор,- дейди Шариф-
бой ака Ражабов. - Узоқ йил-
лар у кишининг қўлларига иш-
ладим. Бу менинг омадим, деб
ҳисоблайман. Устозимдан кўп
нарсанга, айниқса, ер билан кан-
дай муомала қилиш, раҳбар
сифатида ўзини қандай тутиш
каби хислатларни ўрганганман.
Улар ер билан тиллаша олади-
ган ҳақиқий деҳқон, ажойиб ин-
сон эдилар.

- Техника деҳқоннинг қўл-
оёғи эканлигини яхши билган

да. Жумладан, Президентимиз-
нинг ўтган йил 30 мартдаги «Аг-
робанк» акциядорлик тижорат
банкни ташкил этиш тўғриси-
даги Қарорига асосан, очик
акциядорлик тижорат «Пахта-
банк» негизига «Агробанк» ак-
циядорлик тижорат банки таш-
кил этилди. Шунга асосан қайта
ташкил этилган Богот тумани
«Агробанк» филиали туманда-
ги пахта тозалаш заводи, дони
қайта ишлаш корхонаси,
«БоготДавсуб» маҳсуслудрат,
шунингдек, кичик ва ўрта биз-
нес субъектлари ҳамда жисмо-
ний шахсларга намунали банк
хизматларини кўрсатиб кел-
моқда.

Филиалнинг салкам 1700 дан
зиёд мижозларини, асосан, аг-
рар соҳа вакиллари ташкил
қилади. Филиал томонидан
фермер хўжалиқларига қўлай-
лиқ яратиш мақсадида туман-
даги 11 та ҳудудда 7 та минибанк
ташкил қилиниб, улар ма-
лакали мутахассис, замонавий
жиҳоз ва компьютерлар билан
тўлиқ таъминланган. Шунинг-

риш технологиясини сотиб
олиш учун 12 млн. сўм, «Эшна-
зар Машарипов», «Отабек ўғли
Сардор-Самар» фермер хўжа-
лиқларига 5 млн. сўм, «Асрор-
бек» фермер хўжалигига 15
млн., «Мардонбек-Жавоҳир» ху-
сусий корхонасига иссиқхона
қуриш учун 20 млн. сўм миқдо-
рида кредит маблағлари банк-
нинг ўз ҳисобидан ажратилди.
Аҳамиятлиси, банк томонидан
ўтган йил давомида ажратил-
ган кредит маблағлари ҳисоби-
дан 260 тадан ортиқ доимий иш
ўрни ташкил этилди.

- Мамлакатимиз иқтисодий
тараққиётида муҳим ўрин ту-
тувчи банк тизимидаги исло-
хотлар бугун ўз самарасини
бермоқда, - дейди ОАТБ «Аг-
робанк» Богот туман бошқа-
рувчиси Ҳамза Юсупов. - Кре-
дит олиш мақсадида бизга
муружаат қиладиган ҳар бир
мижознинг аризаси аввал чу-
қур ўрганилади, таҳлил қи-
лади. Ягона мақсадимиз туман
иқтисодиёти ривожига ҳисса
қўшишни ният қилган, тадбир-

ТАХРИР ХАЙЪАТИ

Ахтам ТУРСУНОВ, Ахрор АХМЕДОВ, Ғолиб-
шер ЗИЯЕВ, Сувон НАЖБИДИНОВ, Муҳам-
маджон ҚУРОНОВ, Ғафуржон МУҲАМЕДОВ,
Улуғбек МУҲАММАДИЕВ, Шоира УМАРОВА,
Рустам ҚОСИМОВ, Баҳодир ШАРОФОВ,
Арслон ЭШМУРОДОВ

Бош муҳаррир:
Жалолиддин САФОВЕВ

Муаллифлар фикри таҳририят нуктаи-назаридан фарқлани-
ши мумкин. Реклама ва эълонлардаги факт ва далиллар учун
таҳририят жавобгарлиқни ўз бўйига олмайди.

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000,
Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй
e-mail: milliyt@sarkor.uz

Газета ҳафтанинг чоршанба кунини чиқади.
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги
томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма — Г 423, Адади — 5444

Газета таҳририят
компьютер марказида
терилди ва саҳифаланди

ТЕЛЕФОНЛАР: (8-371)
234-69-55, 234-87-74,
234-87-73, 234-86-41
ФАКС: 234-01-47

Ҳажми 4 босма табоқ
офсет усулида босилди.
Қоғоз бичими А-2

Сайёра
ХАЙИТБОЙ қизи,
«Milliy tiklanish»
мухбири

Саҳифаловчи:
Ахбар ШОДИЕВ
Навбатчи муҳаррир:
Дилноза ХАЙИТОВА
Навбатчи:
Махбира АБДАЛОВА

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41-уй
Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 22.40.